

II.

**Informace
o pokladném plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. až 3. čtvrtletí 2007**

O b s a h

	Strana
INFORMACE O POKLADNÍM PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA 1. AŽ 3. ČTVRTLETÍ 2007	1
A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	1
1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	1
2. Příjmy státního rozpočtu	6
3. Výdaje státního rozpočtu	15
B. ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU	25
1. Vývoj státního dluhu	25
2. Výdaje z kapitoly státní dluh	29
3. Dluhová strategie a řízení rizik	31
4. Řízení likvidity státní pokladny	35
C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY	38

Tabulková část :

- Tab. č. 1 - Pokladní plnění státního rozpočtu ČR 2007 – příjmy
- Tab. č. 2 - Pokladní plnění státního rozpočtu ČR 2007 – výdaje
- Tab. č. 3 - Příjmy kapitol r. 2007
- Tab. č. 4 - Výdaje kapitol r. 2007
- Tab. č. 5 - Souhrnná pozice státní pokladny
- Tab. č. 6 - Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů

**Informace
o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. až 3. čtvrtletí 2007**

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v § 20 odst. 2 ukládá Ministerstvu financí podávat vládě po uplynutí prvního a třetího čtvrtletí **informaci o pokladním plnění státního rozpočtu tak, aby ji vláda předložila do konce následujícího měsíce po uplynutí kalendářního čtvrtletí rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny. Informace je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, které se mohou zejména ve své struktuře lišit od údajů finančních a účetních výkazů zpracovávaných cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí (informační systém, který zpracovává údaje o stavech na účtech Ministerstva financí vedených u ČNB, sleduje pouze některé vybrané položky rozpočtové skladby).**

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu z podkladů ČNB i **zpráva o řízení státního dluhu a situační zpráva o státní pokladně**.

A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2007

Státní rozpočet na rok 2007 byl sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění. Byl schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 622 ze dne 13. prosince 2006 se schodkem 91,3 mld. Kč při objemu celkových příjmů 949,5 mld. Kč a celkových výdajů 1 040,8 mld. Kč. Rozpočtovaný schodek bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 86,5 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 4,6 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 166 mil. Kč. Rozpočet vychází ze schválené Konceptu reformy veřejných rozpočtů a ze schválených výdajových rámců na roky 2007 a 2008.

Následující tabulka porovnává schválený státní rozpočet na rok 2007 se skutečností a rozpočtem roku 2006 v oblasti příjmů, výdajů a salda.

	2006		2007	Rozdíl SR 2007- SR 2006	Rozdíl SR 2007- Skut.2006	index SR 2007/ SR 2006	index SR 2007/ Skut.2006
	Rozpočet schválený *)	Skutečnost SZÚ	Rozpočet schválený				
Celkové příjmy	889,39	923,06	949,48	60,09	26,42	106,8	102,9
<i>Danové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>473,25</i>	<i>469,19</i>	<i>516,90</i>	<i>43,65</i>	<i>47,71</i>	<i>109,2</i>	<i>110,2</i>
DPH	156,70	153,52	163,60	6,90	10,08	104,4	106,6
Spotřební daně	118,90	112,56	131,30	12,40	18,74	110,4	116,6
DPPO	88,00	95,47	107,50	19,50	12,03	122,2	112,6
DPFO	92,30	91,59	98,10	5,80	6,51	106,3	107,1
ostatní daňové příjmy	17,35	16,06	16,40	-0,95	0,34	94,5	102,1
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>336,32</i>	<i>333,70</i>	<i>354,95</i>	<i>18,63</i>	<i>21,24</i>	<i>105,5</i>	<i>106,4</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>79,82</i>	<i>120,17</i>	<i>77,63</i>	<i>-2,19</i>	<i>-42,53</i>	<i>97,3</i>	<i>64,6</i>
Celkové výdaje	973,10	1 020,64	1 040,78	67,68	20,14	107,0	102,0
<i>Běžné výdaje</i>	<i>878,85</i>	<i>915,34</i>	<i>951,36</i>	<i>72,51</i>	<i>36,02</i>	<i>108,3</i>	<i>103,9</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>94,25</i>	<i>105,30</i>	<i>89,42</i>	<i>-4,83</i>	<i>-15,88</i>	<i>94,9</i>	<i>84,9</i>
Saldo SR	-83,71	-97,58	-91,30	-7,59	6,28	109,1	93,6

*) včetně promítnutí zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.

V porovnání s rozpočtem roku 2006 (včetně zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.) **počítá rozpočet na rok 2007 s nárůstem příjmů o 60,1 mld. Kč**, tj. o 6,8 %, **výdaje by měly vzrůst o 67,7 mld. Kč**, tj. o 7,0 % a rozpočtovaný **schodek je tak vyšší o 7,6 mld. Kč** (proti skutečnosti 2006 však nižší o 6,3 mld. Kč).

Z růstu celkových rozpočtovaných příjmů o 60,1 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků 43,7 mld. Kč, tj. růst o 9,2 %. Největší nárůst představují daně z příjmů právnických osob, a to o 19,5 mld. Kč, tj. o 22,2 % (proti skutečnosti 2006 je to o 12,0 mld. Kč) a spotřební daně, a to o 12,4 mld. Kč, tj. o 10,4 %. **Pojistné na sociální zabezpečení je vyšší o 18,6 mld. Kč** (růst o 5,5 %), zatímco **ostatní příjmy by měly proti rozpočtu 2006 poklesnout o 2,2 mld. Kč** (snížení o 2,7 %). Příjmy státního rozpočtu z EU (přijaté transfery od EU a převody z Národního fondu) jsou rozpočtovány ve výši 61,6 mld. Kč, což je o 4,7 mld. Kč více než v rozpočtu 2006 (včetně kompenzačních plateb, které nejsou od roku 2007 realizovány).

Výdajová strana státního rozpočtu **počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2006 o 67,7 mld. Kč**, tj. o 7,0 %. Z toho růst o **72,5 mld. Kč** (o 8,3 %) připadá na **běžné výdaje** a pokles o **4,8 mld. Kč** (o 5,1 %) na **výdaje kapitálové**.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů (ve vztahu k rozpočtu 2006) se podílejí **především sociální dávky (růst o 35,2 mld. Kč)** a v nich vyšší **výdaje na důchody o 14,6 mld. Kč** a také vyšší výdaje v oblasti **státní sociální podpory o 20,6 mld. Kč** (především vliv zvýšení rodičovského příspěvku a příspěvku na bydlení). **Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně** by měly vzrůst **o 17,0 mld. Kč**, z toho

10,9 mld. Kč se týká transferů fondům sociálního a zdravotního pojištění. Vyšší by měly být i **neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně**, a to o **13,9 mld. Kč**. **O 6,2 mld. Kč** by měly vzrůst **neinvestiční transfery příspěvkovým apod. organizacím** (zejména v rámci kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy).

Na poklesu rozpočtu kapitálových výdajů se podílelo především snížení rozpočtovaných transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury o 12,6 mld. Kč (v srpnu 2007 však došlo k úpravě schváleného rozpočtu transferů SFDI jejich zvýšením o 10,0 mld. Kč na základě usnesení vlády č. 629/2007).

Schválený rozpočet **mandatorních výdajů** vzrostl z 511,3 mld. Kč v roce 2006 na **569,8 mld. Kč** v roce 2007. To představuje **růst o 11,4 %**. Jejich **podíl na celkových výdajích** se zvýšil z 52,5 % v roce 2006 (v rozpočtu po změnách 2006 to bylo 53,0 %) na **54,7 %** v roce 2007.

1.2. Rozpočet po změnách

V následujících analýzách hospodaření státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí 2007 se pracuje s rozpočtem po pololetních změnách, neboť rozpočet po změnách (v položkové struktuře) za 3. čtvrtletí bude znám až z finančních výkazů cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí. Nicméně ve 3. čtvrtletí došlo ke změnám, které výrazně změnily výši celkových příjmů i výdajů. **Rozpočet celkových příjmů se zvýšil na 964,4 mld. Kč, celkových výdajů na 1 056,3 mld. Kč a schodku na 91,8 mld. Kč**. Tento růst byl ovlivněn především srpnovým usnesením vlády č. 629/2007, kterým došlo k **navýšení rozpočtu příjmů i výdajů o 13,9 mld. Kč** (prostředky převedené z rezervních fondů organizačních složek státu do kapitoly VPS a jejich další použití ve výdajích). **Celkové příjmy i výdaje byly dále navýšeny o 1,0 mld. Kč** na základě zmocnění ministra financí podle § 2 odst. 4 zákona č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007 (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). **Dále došlo k navýšení celkových výdajů o 0,5 mld. Kč** na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (pro Ministerstvo zemědělství uvolněno 464 mil. Kč a pro Ministerstvo dopravy 47 mil. Kč z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle zákona č. 170/2006 Sb.).

V následující části Informace (bod 1.3.) se uvádí i rozpočet po změnách po 3. čtvrtletí roku 2007. V dalších podrobnějších rozborech příjmů a výdajů je uváděn rozpočet po pololetních změnách, popřípadě upřesňující komentář v textu.

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ČNB za **leden až září 2007** vyplývá **převaha příjmů** státního rozpočtu nad jeho výdaji o **36,3 mld. Kč**. Celkové příjmy dosáhly výše **748,5 mld. Kč** a celkové výdaje **712,2 mld. Kč**. Údaje týkající se plnění jsou v této části Informace uvedeny k rozpočtu po změnách k 30.9.2007.

Ukazatel	Skutečnost leden-září 2006	2007						% plnění v roce 2006	Index 2007/2006
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách *)	Rozpočet po změnách **)	Skutečnost leden-září	% plnění	% plnění		
		1	2	3	4	5	6=5:3	7=5:4	8
PŘÍJMY CELKEM	673,50	949,48	949,52	964,44	748,52	78,8	77,6	75,7	111,1
VÝDAJE CELKEM	672,01	1 040,78	1 041,00	1 056,25	712,21	68,4	67,4	69,7	106,0
SALDO	1,49	-91,30	-91,48	-91,81	36,32	-39,7	-39,6	-2,0	2 438,9

*) SR upravený k 30.6.2007

**) SR upravený k 30.9.2007

Celkové příjmy státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2007 ve výši **748,5 mld. Kč** představují **77,6 % rozpočtu po změnách** (v roce 2006 to bylo 75,7 %) a **meziroční růst o 75,0 mld. Kč**, tj. o 11,1 %. Dosavadní inkaso příjmů převyšuje $\frac{3}{4}$ rozpočtu po změnách o 25,2 mld. Kč.

Daňové příjmy dosáhly 383,9 mld. Kč, což při **plnění** rozpočtu na **74,3 %** (loni to bylo 72,9 %) představuje **meziroční růst o 38,8 mld. Kč**, tj. o 11,2 %. Rozpočet uvažuje s růstem o 10,2 % proti vykázané skutečnosti roku 2006. Na meziročním růstu inkasa daňových příjmů se nejvíce podílely inkaso daní z příjmů právnických osob (meziroční růst o 15,4 mld. Kč), DPH (o 11,3 mld. Kč), daní z příjmů fyzických osob (o 7,1 mld. Kč) a spotřebních daní (o 3,9 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši **268,5 mld. Kč** naplnily rozpočet na **75,6 %** (loni to bylo 72,5 %) a **meziročně vzrostly o 24,5 mld. Kč**, tj. o 10,0 %.

Nedaňové a ostatní příjmy ovlivňují plnění celkových příjmů nejvýrazněji. Jejich výše **96,2 mld. Kč** představuje **103,9 % rozpočtu po změnách** (loni to bylo 105,7 %) a **meziroční růst o 11,8 mld. Kč**, tj. o 14,0 %. Na vysokém plnění rozpočtu se stejně jako v roce 2006 podílí **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů)** do **příjmů kapitol** ve výši **34,3 mld. Kč** (loni to bylo 35,2 mld. Kč) a příjmy z převodů z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS ve výši 4,8 mld. Kč (loni to bylo 5,4 mld. Kč). Obě tyto položky nejsou rozpočtovány. **Transfery přijaté od EU a Národního fondu** ve výši **24,4 mld. Kč** meziročně vzrostly o 3,0 mld. Kč (rok 2006 vč. kompenzačních plateb ve výši 4,8 mld. Kč); jejich plnění je však zatím nízké (39,7 %). V přijatých transferech se projevilo i **13,9 mld. Kč na základě usnesení vlády č. 629/2007** (vysvětleno v bodě 1.2.).

Celkové výdaje dosáhly v 1.-3. čtvrtletí roku 2007 výše **712,2 mld. Kč** při **čerpání** rozpočtu na **67,4 %** (loni to bylo 69,7 %) a **meziročním růstu o 40,2 mld. Kč**, tj. o 6,0 %. Podílu $\frac{3}{4}$ rozpočtu po změnách by odpovídala částka 792,2 mld. Kč. Vyšší čerpání výdajů (především kapitálových a převodů do rezervních fondů) lze tradičně očekávat ke konci roku.

Běžné výdaje ve výši **657,4 mld. Kč** představují **čerpání** rozpočtu po pololetních změnách (k 3. čtvrtletí není jejich rozpočet ještě znám) **na 69,1 %** (loni to bylo 71,7 %) při **meziročním růstu o 34,1 mld. Kč**, tj. o 5,5 %. Na tomto růstu se podílí především sociální dávky (o 22,2 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 6,2 mld. Kč), výdaje kapitoly Státní dluh (o 1,8 mld. Kč) a další.

Kapitálové výdaje činily **54,9 mld. Kč** při **čerpání** rozpočtu po pololetních změnách (k 3. čtvrtletí není jejich rozpočet ještě znám) **na 61,2 %** (loni to bylo 51,3 %) a **meziročním růstu o 6,1 mld. Kč**, tj. o 12,5 %. Plnění kapitálových výdajů je zkresleno především vlivem výše popsaného usnesení vlády č. 629/2007 - většina z 13,9 mld. Kč byla již ve výdajích skutečně uvolněna (plnění je ve vztahu k rozpočtu bez uvedeného usnesení).

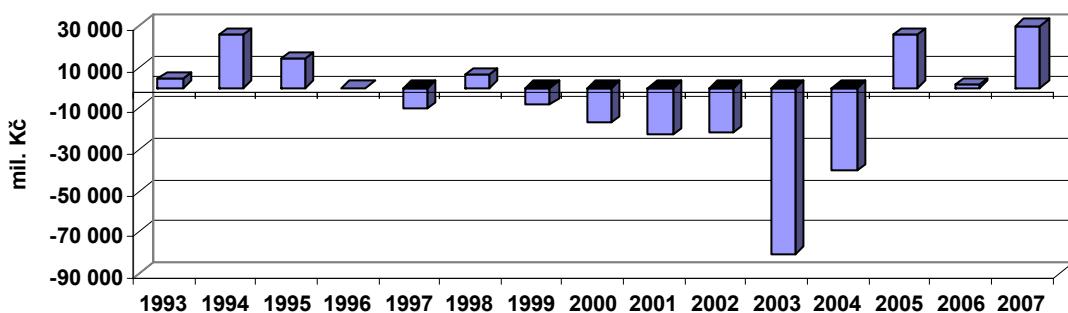
Vykázaný přebytek hospodaření státního rozpočtu ve výši **36,3 mld. Kč** je vzhledem k jeho rozpočtované výši (-91,8 mld. Kč) relativně příznivý a je **o 34,8 mld. Kč vyšší než ve stejném období roku 2006**. Tento výsledek je v tomto období nejlepší od roku 1993. Dosavadní přebytek je výsledkem předstihu plnění příjmů před čerpáním výdajů o 10,2 procentního bodu (loni to bylo 6,0 procentního bodu). **V průběhu posledního čtvrtletí lze očekávat rychlejší čerpání výdajů, nicméně lze předpokládat, že schodek hospodaření státního rozpočtu bude nižší než jeho rozpočtovaná hodnota.**

Vývoj salda hospodaření státních rozpočtů za 1.-3. čtvrtletí v letech 1993-2007 ukazuje následující graf.

1.-3.Q.	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Saldo SR	4 340	25 612	14 388	47	-10 235	6 203	-8 608	-17 306	-22 551	-21 434	-80 267	-40 516	25 748	1 489	36 316

v mil. Kč

Vývoj salda SR za 1.-3. čtvrtletí v letech 1993-2007



2. Příjmy státního rozpočtu

Ke konci září 2007 inkasoval státní rozpočet celkové příjmy ve výši **748,5 mld. Kč**, t.j. 78,8 % rozpočtu, z toho **daňové příjmy představují 383,9 mld. Kč** (74,3 %), **příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 268,5 mld. Kč** (75,6 %) a **ostatní příjmy 96,2 mld. Kč** (123,8 %).

Plnění rozpočtu a meziroční dynamika za hodnocené období roku 2007, jsou patrné z následující tabulky:

Příjmy státního rozpočtu	2006		2007			% plnění SR leden-září 2006	Index skutečnost 2007/2006	v mld. Kč
	Skutečnost leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách **)	Skutečnost leden-září	% plnění			
	1	2	3	4	5=4:3	6	7=4:1	
Příjmy celkem	673,50	949,48	949,52	748,52	78,8	75,7	111,1	
v tom:								
Daňové příjmy celkem	589,11	871,85	871,85	652,35	74,8	72,8	110,7	
<i>Daňové příjmy (bez pojistného SZ)</i>	<i>345,13</i>	<i>516,90</i>	<i>516,90</i>	<i>383,88</i>	<i>74,3</i>	<i>72,9</i>	<i>111,2</i>	
v tom:								
- DPH	108,29	163,60	163,60	119,55	73,1	69,1	110,4	
- spotřební daně	85,71	131,30	131,30	89,56	68,2	72,1	104,5	
- daně z příjmů PO	73,27	107,50	107,50	88,66	82,5	83,3	121,0	
- daně z příjmů FO	65,96	98,10	98,10	73,04	74,5	71,5	110,7	
vybíraná srážkou	3,82	5,00	5,00	4,35	86,9	83,1	113,7	
ze závislé činnosti	55,24	83,60	83,60	62,42	74,7	75,7	113,0	
z přiznání	6,90	9,50	9,50	6,28	66,1	46,9	91,0	
- správní poplatky vč. kolků	2,93	4,60	4,60	2,92	63,5	71,5	99,6	
- majetkové daně	6,07	9,00	9,00	7,24	80,5	58,9	119,3	
- clo	0,86	1,20	1,20	1,04	86,5	71,9	120,3	
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	1,03	1,30	1,30	0,96	74,1	76,0	93,9	
- ostatní daňové příjmy*)	1,01	0,30	0,30	0,90	298,9	252,3	88,9	
Pojistné SZ	243,99	354,95	354,95	268,47	75,6	72,5	110,0	
z toho: na důchody	200,93	294,44	294,44	221,09	75,1	72,0	110,0	
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	84,39	77,63	77,67	96,18	123,8	105,7	114,0	
v tom:								
- kapitoly	58,59	67,82	67,86	65,69	96,8	104,2	112,1	
z toho: transfery přijaté od EU a Národního fondu	16,72	61,58	61,63	24,44	39,7	32,8	146,2	
převod z fondu OSS	35,20	0,00	0,00	34,31	x	x	97,5	
- kapitola Operace SFA	4,02	1,29	1,29	1,49	115,9	82,5	37,2	
- VPS	21,78	8,52	8,52	28,99	340,3	116,4	133,1	
v tom :								
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	0,20	0,81	0,81	0,07	8,2	41,1	33,1	
- splátky půjček ze zahraničí	0,74	0,77	0,77	0,18	23,8	418,2	24,8	
- příjmy za realizaci záruk (převod z FSZ)	5,41	0,00	0,00	4,79	x	x	88,5	
- přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	4,77	0,00	0,00	0,00	x	79,4	0,0	
- soudní poplatky vč. kolků	0,57	0,70	0,70	0,68	96,9	91,3	119,8	
- přijaté sankční platby	1,09	1,25	1,25	2,11	169,0	90,8	193,9	
- ostatní příjmy VPS*)	9,01	4,99	4,99	21,16	424,0	88,1	234,9	

*) dopočet do celku

**) SR upravený k 30.6.2007

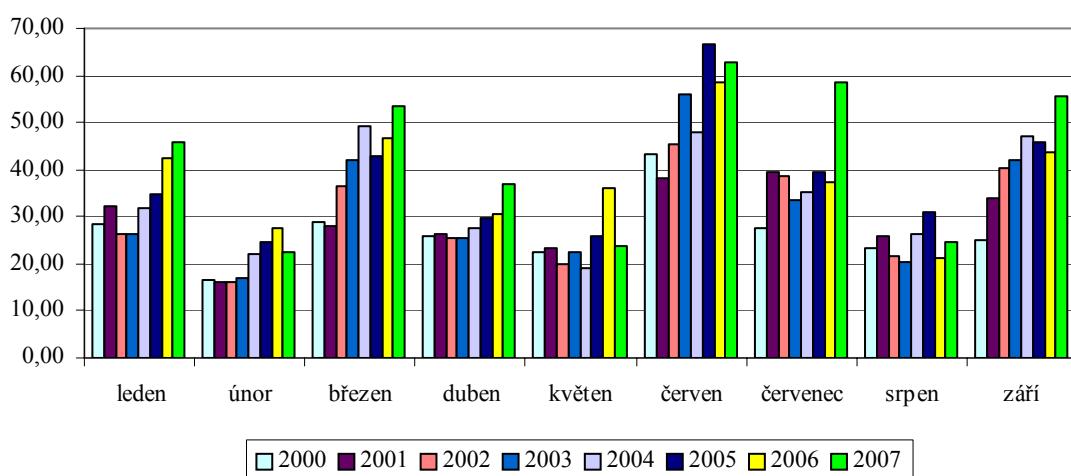
V porovnání se stejným obdobím roku 2006 je plnění celkových příjmů vyšší o 3,1 procentního bodu (78,8 % proti 75,7 %), při vyšší meziroční dynamice o 4,9 procentního bodu (111,1 % proti 106,2 %).

Z toho **daňové příjmy**, které dosáhly **383,9 mld. Kč**, t.j. **74,3 % rozpočtu** a byly plněny o 1,4 procentního bodu lépe než ve stejném období roku 2006. **Nedaňové a ostatní příjmy**, ve výši **96,2 mld. Kč** představovaly plnění rozpočtu na **123,8 %**, tj. o 18,1 procentního bodu lepší plnění než v roce 2006. **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení** dosáhly **268,5 mld. Kč**, t.j. **75,6 % rozpočtu**, což je o 3,1 procentního bodu lepší plnění než bylo vykázáno k tomuto datu roku 2006.

2.1. Příjmy z daní a poplatků

Výsledky vývoje za tři čtvrtletí naznačují, že rozpočtovaný objem daňových příjmů jako celek byl postaven na reálném základě.

Vývoj **daňových příjmů SR** bez pojistného na SZ je patrný z grafu:



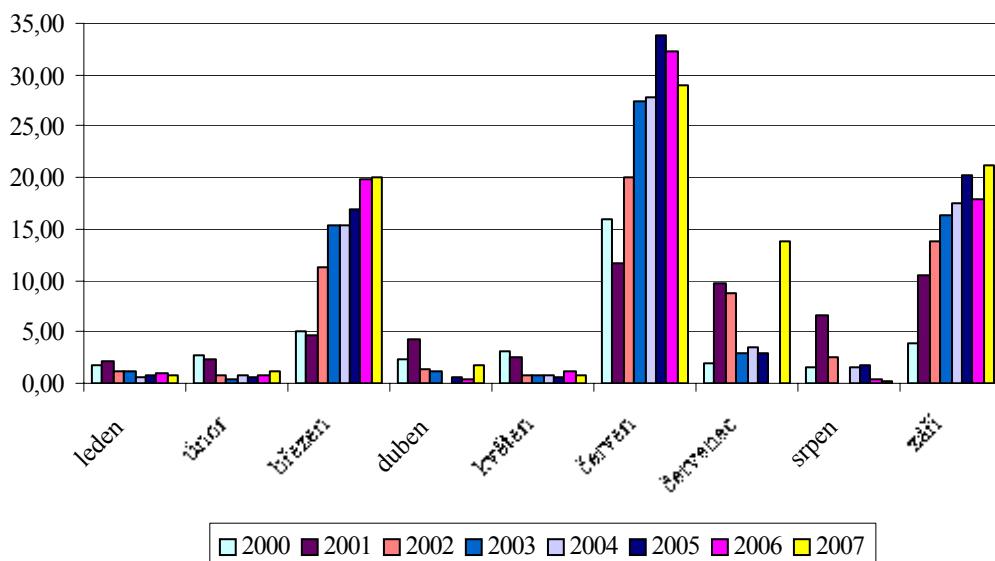
Plnění daňových příjmů ovlivnilo především inkaso daní z příjmů právnických osob, které ve výši **88,7 mld. Kč** představuje **82,5 % rozpočtu** a meziroční růst o 15,4 mld. Kč, t.j. o 21,0 % (ve stejném období loňského roku byl rozpočet plněn na 83,3 % při meziročním poklesu o 4,7 mld. Kč, t.j. o 6,0 %, přičemž celoroční inkaso převýšilo rozpočet o 7,5 mld. Kč, t.j.o 8,5 %).

Důvodem tohoto vývoje je souběh několika faktorů, zejména však mimořádně rychlý růst hospodářského výsledku resp. základu daně firem, který více než kompenzuje dopady snižování sazeb a zúžení základu daně (zrychlení odpisů, zavedení nové odčitatelné položky na výzkum a vývoj apod.) v předchozích letech.

Oproti původním předpokladům rychlejší růst ekonomiky a rychlejší růst základu daně převažují nad výše uvedenými opatřeními daňové politiky, která působí protisměrně. Na tomto trendu se podílí zejména výnos daně z daňových přiznání. Ve srovnání s předchozím rokem dochází jak ke zvýšení doplatků na základě podaných daňových přiznání v červnu a červenci, tak ke snížení vracených přeplatků na dani. To způsobuje růst záloh ve 3. a 4. čtvrtletí letošního roku.

Na základě vývoje inkasa za prvních devět měsíců lze odhadnout, že výnos DPPO bude vyšší než rozpočtovaná částka o 8,0 mld. Kč tj. o 7,5 % a dosáhne hodnoty 115,5 mld. Kč.

Vliv platebního kalendáře (t.j. zálohové platby a vyrovnaní daně v návaznosti na existenci daňového poradce, jakož i změnu v periodicitě placení záloh počínaje rokem 2002) na výběr DPPO v jednotlivých měsících roku ilustruje následující graf:



Inkaso daně z příjmů fyzických osob dosáhlo celkem za tři čtvrtletí 73,0 mld. Kč, t.j. 74,5 % rozpočtu a bylo tak o 7,1 mld. Kč, t.j. o 10,7 % nad úrovní skutečnosti stejného období roku 2006 (ke konci loňského září bylo plnění 71,5 % při meziročním poklesu o 3,3 mld. Kč, t.j. o 4,7 %, přičemž celoročně zůstalo pod úrovní rozpočtu o 0,7 mld. Kč – vliv snížení daňových sazeb). Rozpočet uvažuje s růstem o 7,1 % proti skutečnosti roku 2006.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 62,4 mld. Kč při plnění rozpočtu na 74,7 % a meziročním růstu o 7,2 mld. Kč, t.j. o 13,0 %. Letošní plnění rozpočtu je nižší než bylo ve stejném období loňského roku (75,7 %) o 1,0 procentního bodu. Rozpočet je nad úrovní skutečnosti roku 2006 o 8,5 %.

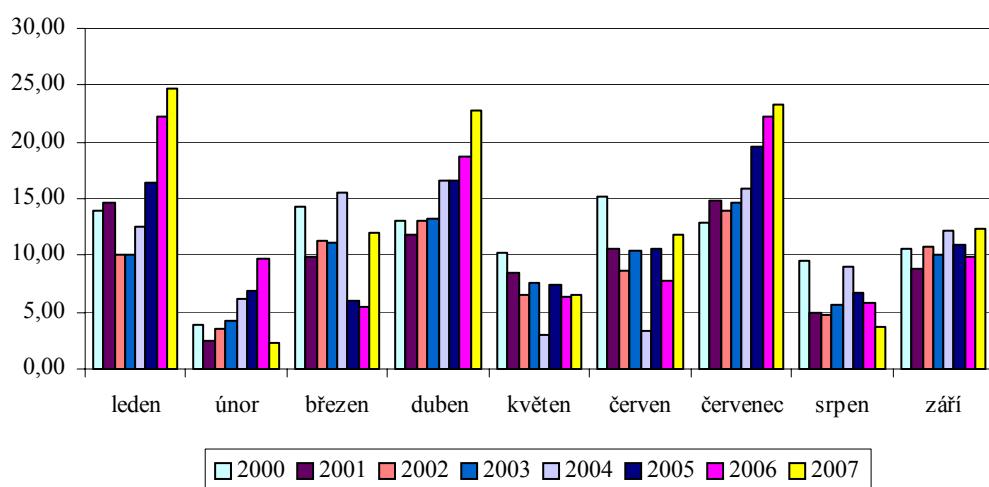
Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti ve výši 6,3 mld. Kč znamená plnění rozpočtu na 66,1 % (loni to bylo 46,9 %) a proti stejnemu období roku 2006

je nižší o 0,6 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Rozpočet 2007 je nad úrovní skutečnosti roku 2006 o 1,8 %. Důvod nižšího očekávaného výnosu souvisí s vyšší mírou využití daňové výhody společného zdanění manželů než tomu bylo v minulém roce.

Konstrukce společného zdanění manželů vyžaduje, aby bylo vrácení daně provedeno z účtu DPFO placené na základě přiznání, což vede ke snížení jejího výnosu. Současně není vrácená daň odečítána z účtu DPFO ze závislé činnosti a tak je její očekávané inkaso vyšší než rozpočtované.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 4,4 mld. Kč, což představuje **86,9 %** rozpočtu (loni plnění na 83,1 %) a meziroční růst o 0,5 mld. Kč, t.j. o 13,7 %. Rozpočet 2007 počítá s poklesem o 4,6 % proti skutečnosti roku 2006.

Inkaso DPH ke konci září letošního roku dosáhlo **119,6 mld. Kč, t.j. 73,1 % rozpočtu** a meziročně vzrostlo o 11,3 mld. Kč, t.j. o 10,4 % (v loňském roce činilo plnění 65,5 % při meziročním růstu o 8,7 mld. Kč, t.j. o 8,8 %). Jeho meziroční růst je o 3,7 procentního bodu vyšší než rozpočtovaná dynamika (6,7 %).



Inkaso za první tři čtvrtletí roku 2007 bylo, v důsledku časového posunu, pozitivně ovlivněno vysokou konečnou spotřebou domácností v prosinci předchozího roku. Tento efekt má v čase mírně rostoucí tendenci, neboť, jak vyplývá z šetření ČSÚ, domácnosti stále více odkládají své nákupy na období těsně před Vánocemi. Únorové inkaso však dosáhlo pouze cca 40 % úrovně inkasa za únor 2006. Pravděpodobně se zde projevuje efekt optimalizace daní z příjmů, kdy podnikatelé ke konci roku pořizují zboží investičního charakteru tak, aby snížili svoji povinnost u daní z příjmů. Uplatněná daň na vstupu z těchto nákupů za prosinec ovlivňuje celkovou výši vyměřených nadměrných odpočtů, které pak správce daně vrací plátcům daně v průběhu února. V dalších měsících se však již obnovil meziroční rostoucí

trend inkasa daně, který trvá, s výjimkou srpna, až do současnosti. Propad inkasa DPH v srpnu 2007 proti srpnu předchozího roku byl opět způsoben vyššími nadměrnými odpočty.

V roce 2007 byla schválena novela zákona o DPH, a to zákonem č. 172/2007 Sb., který rozšířil použití snížené sazby daně na palivové dřevo. Tato novela je účinná od 1. 8. 2007 a její fiskální dopady budou v druhém pololetí zanedbatelné.

Inkaso DPH se tedy vyvíjí v zásadě pozitivně a na základě současných informací se lze domnívat, že státní rozpočet bude naplněn v předpokládané výši.

Inkaso spotřebních daní dosáhlo 89,6 mld. Kč, tj. 68,2 % rozpočtu při meziročním růstu o 3,9 mld. Kč, tj. o 4,5 % (v lednu až září roku 2006 činilo plnění 72,1 % při meziročním růstu o 3,5 mld. Kč, tj. o 4,3 %). Schválený rozpočet počítá s růstem o 16,4 % proti skutečnosti roku 2006.

Na celkovou výši inkasa spotřebních daní má z velké části vliv jejich struktura, kterou cca z 90 % tvoří daň z minerálních olejů a daň z tabákových výrobků. Zbylých 10 % představují spotřební daně z lihu, piva a vína a meziproduktů.

Celkové inkaso **daně z minerálních olejů ve výši 58,9 mld. Kč se proti třem čtvrtinám roku 2006 zvýšilo o 2,9 mld. Kč, tj. o 5,2 %.** Z této částky plyně do příjmů státního rozpočtu 90,9 % a 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil 5,4 mld. Kč. Trend zvyšování výběru daně z minerálních olejů je trvalý po celý letošní rok a souvisí s nárůstem dopravy včetně tranzitní obchodní dopravy přes území ČR, ačkoliv není tak markantní jako v minulých letech. Cena pohonných hmot navzdory výkyvům cen odrážejícím světové ceny ropy je v ČR na nižší úrovni než v okolních státech a zahraniční přepravci zboží tuto cenovou výhodu využívají. Svoji roli bezesporu sehrály i nezvykle mírné klimatické podmínky během zimního období a také zrušení daňového zvýhodnění bionafthy.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků.** Její inkaso ve výši **27,9 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídající úrovní roku 2006 o **0,8 mld. Kč, tj. o 3,0 % vyšší.** Meziroční srovnání však nemá vypovídací hodnotu, neboť k 1. 3. 2007 došlo ke změně sazby spotřební daně a navíc byla zákonem omezena výše předzásobení. V roce 2006 sice byla rovněž zvýšena sazba daně, a to k 1. 4. 2006, nebylo ovšem omezeno předzásobení, čehož výrobci a dovozci tabákových výrobků využili a inkaso daně v prvním pololetí roku 2006 tedy extrémně vzrostlo, poté stagnovalo či dokonce klesalo a vzrostlo teprve až koncem roku. Z důvodu schválení nižší než navrhované výše sazeb spotřební daně z cigaret a rovněž posunutí účinnosti těchto sazeb, nedojde zřejmě k naplnění rozpočtované částky na rok 2007.

Inkasované ostatní váhově méně významných **položek** (daň z vína, piva a lihu) dosáhlo v souhrnu hodnoty **8,1 mld. Kč** a proti srovnatelnému období loňského roku je o **0,4 mld. Kč, t.j. o 5,2 % vyšší**.

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky, zahrnuté v příjmech státního rozpočtu, představovaly za 9 měsíců částku **2,9 mld. Kč** (stejně jako ke konci září v roce 2006) a naplnily tak celoroční předpoklad pouze na 63,5 %. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky; jimi vybrané správní poplatky jsou příjemem územních rozpočtů.

Příjmy ze **cla** naležející státnímu rozpočtu byly za devět měsíců vykázány ve výši cca **1,0 mld. Kč** (národní podíl ve výši 25 % z předepsaných celních příjmů, který náleží ČR po vstupu do EU), tj 86,5 % rozpočtu.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 3/4 letošního roku činilo 5,7 mld. Kč a meziročně se zvýšilo o 0,8 mld. Kč.

Na **daních z majetkových a kapitálových převodů**, které zahrnují daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, inkasoval státní rozpočet za tři čtvrtletí 2007 **celkem 7,2 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 80,5 %** při meziročním růstu o 1,2 mil. Kč, t.j. o 19,3 % (ve srovnatelném období loňského roku bylo inkaso plněno na 58,9 %). Nejvýznamnější položkou majetkových daní je daň z převodu nemovitostí, která představuje cca 92 %. Příjem státního rozpočtu z této daně za 3/4 roku 2007 činil 6,6 mld. Kč, což bylo 79,5 % ročního rozpočtu a meziroční nárůst činil 1,1 mld. Kč, tj. o 19,5 %. Dosažené výsledky již plně odrážely vliv nové právní úpravy od 1.1.2004, a to především zavedení splatnosti této daně současně s podáním daňového přiznání. Oproti předcházejícímu období již odezněl souběh vyměřovacích případů vzniklých před účinností novely a současného postupného přechodu na režim nové právní úpravy.

Celostátní daně

Rozpočtované celostátní inkaso daní na rok 2007 (bez DPPO placené obcemi, správních a místních poplatků a ostatních daní) ve výši **699,4 mld. Kč** je proti skutečnosti roku 2006 **vyšší o 60,1 mld. Kč, t.j. o 9,4 %**. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován u spotřebních daní – o 19,2 mld. Kč (o 16,0 %), u daní z příjmů právnických osob – 17,1 mld. Kč, tj. (o 12,6 %) a u DPH - o 14,3 mld. Kč (o 6,6 %).

Celostátní inkaso všech daní ke konci září dosáhlo výše 521,0 mld. Kč, což představuje 74,5 % rozpočtu a meziroční růst o 53,7 mld. Kč, tj. o 11,5 %. Ve stejném období roku 2006 dosáhlo celostátní inkaso daní 467,3 mld. Kč, tj. 72,5 % rozpočtu, a meziročně vzrostlo o 1,4 mld. Kč, tj. o 0,3 % (celoročně bylo pod úrovní rozpočtu o 5,2 mld. Kč). Z této částky obdržel státní rozpočet 383,9 mld. Kč (73,7 %), obce 90,5 mld. Kč (17,4 %), kraje 35,5 mld. Kč (6,8 %) a SFDI 11,2 mld. Kč (2,1 %).

Celostátní inkaso DPH dosáhlo 169,4 mld. Kč, t.j. 73,0 % rozpočtu, při meziročním růstu o 15,8 mld. Kč, t.j. o 10,3 %. Z této částky náleží státnímu rozpočtu 119,5 mld. Kč, do rozpočtů obcí bylo převedeno 34,8 mld. Kč a do rozpočtů krajů bylo převedeno 15,1 mld. Kč.

Celostátní příjmy ze spotřebních daní dosáhly výše 95,0 mld. Kč, t.j. 68,5 %, a meziročně vzrostly o 4,1 mld. Kč, t.j. o 4,5 %. Z toho na státní rozpočet připadlo 89,6 mld. Kč a na Státní fond dopravní infrastruktury 5,4 mld. Kč.

Na daních z příjmů právnických osob bylo celkem vybráno 125,6 mld. Kč, t.j. plnění rozpočtu na 82,4 %, při meziročním růstu o 21,8 mld. Kč, t.j. o 21,0 %. Z toho státní rozpočet obdržel 88,7 mld. Kč, obcím bylo převedeno 25,8 mld. Kč a krajům 11,2 mld. Kč.

Celostátní daně z příjmů fyzických osob ve výši 108,6 mld. Kč byly plněny na 74,1 %, při meziročním růstu o 10,0 mld. Kč, t.j. o 10,1 %. Z toho na státní rozpočet připadlo 73,0 mld. Kč, do rozpočtů obcí bylo převedeno 26,3 mld. Kč a kraje pak do svých rozpočtů získaly příjmy ve výši 9,3 mld. Kč.

Přehled celostátních daní je uveden v tabulce č. 6 v tabulkové části zprávy.

2.2. Pojistné na sociální zabezpečení

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše 268,5 mld. Kč, což představuje 75,6 % rozpočtu (loni to bylo 72,5 %) a meziroční růst o 24,5 mld. Kč, tj. o 10,0 %. Rozpočet 2007 počítá s růstem o 6,4 % proti skutečnosti roku 2006. Na důchodové pojištění připadlo 221,1 mld. Kč, t.j. 75,1 % rozpočtu, při meziročním růstu o 20,2 mld. Kč, tj. o 10,0 %.

Saldo příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a výdajů státního rozpočtu na sociální dávky bylo za devět měsíců letošního roku záporné částkou 19,7 mld. Kč což je, ale zatím proti celoročnímu rozpočtovanému schodku (-32,7 mld. Kč), lepší výsledek o 13,0 mld. Kč.

2.3. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery jsou v roce 2007 rozpočtovány ve výši 77,6 mld. Kč, tj. o 2,2 mld. Kč (o 2,7 %) nižší než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2006 (vč. zákona č. 170/2006 Sb., který zvýšil příjmy i výdaje státního rozpočtu 2006 o 5 mld. Kč). Meziroční pokles byl způsoben především nedaňovými příjmy, jejichž rozpočet klesl o 1,9 mld. Kč. Schválený rozpočet kapitálových příjmů meziročně poklesl o 1,4 mld. Kč a rozpočet přijatých transferů naopak vzrostl o 1,2 mld. Kč (především kvůli zvýšení rozpočtu transferů přijatých od EU a Národního fondu o 4,7 mld. Kč, včetně kompenzačních plateb v roce 2006, které nejsou v roce 2007 rozpočtované). V průběhu ledna až září 2007 došlo k výrazným změnám rozpočtu nedaňových a ostatních příjmů. Ty se týkaly přijatých transferů a byly popsány v části 1.2. této Informace. Na základě uvedených změn došlo k navýšení rozpočtu po změnách k 30.9.2007 na 92,6 mld. Kč. Při následujícím hodnocení plnění jednotlivých ukazatelů nedaňových a ostatních příjmů je však použito srovnání s rozpočtem po změnách k 30.6.2007 (v detailnější struktuře není rozpočet po změnách po 3. čtvrtletí ještě znám).

Nedaňové příjmy - rozpočet po změnách 13,7 mld. Kč - tvoří především příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti za služby, které poskytují veřejnosti (2,3 mld. Kč), příjmy ze splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (2,3 mld. Kč) a od veřejných rozpočtů územní úrovně (0,2 mld. Kč), příjmy z úroků a realizace finančního majetku (1,4 mld. Kč), přijaté sankční platby (1,3 mld. Kč), odvody přebytků organizací s přímým vztahem (1,0 mld. Kč), přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (0,9 mld. Kč), splátky půjčených prostředků ze zahraničí (0,8 mld. Kč), soudní poplatky (0,7 mld. Kč), dobrovolné pojistné (0,6 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku (0,4 mld. Kč) a další.

Do kapitálových příjmů – rozpočet 0,8 mld. Kč - patří v tomto roce výhradně příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Z toho 0,6 mld. Kč se týká příjmů z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

V rámci přijatých transferů – rozpočet 63,1 mld. Kč - jsou rozpočtovány téměř z 98 % prostředky plynoucí z rozpočtu Evropské unie (61,6 mld. Kč). Patří sem neinvestiční a investiční převody z Národního fondu (13,2 mld. Kč, resp. 29,6 mld. Kč) a transfery přijaté od EU (18,8 mld. Kč). Na rozdíl od roku 2006 již nejsou rozpočtovány kompenzační platby. V 3. čtvrtletí došlo k již zmiňované změně rozpočtu především vlivem usnesení vlády č. 629/2007 (zvýšení o 13,9 mld. Kč).

V 1.-3. čtvrtletí roku 2007 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 96,2 mld. Kč, tj. 103,9 % rozpočtu po změnách (k 30.9.2007). Vysoké plnění je ovlivněno nerozpočtovanými příjmy v rámci přijatých transferů ve výši 39,1 mld. Kč (viz dále). Bez těchto prostředků by plnění nedaňových a ostatních příjmů činilo 61,6 %.

Největší část tvořily **přijaté transfery**. Ty dosáhly podle údajů pokladního plnění výše **78,0 mld. Kč** (123,6 % rozpočtu po změnách k 30.6.2007). Zde se v nejvyšší míře projevily **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů) do příjmů kapitol** ve výši **34,3 mld. Kč** (nejsou rozpočtovány), tj. o 0,9 mld. Kč méně než v roce 2006. **Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu** dosáhly zatím **24,4 mld. Kč** (39,7 % rozpočtu po změnách) a jsou tak o 3,0 mld. Kč vyšší než v roce 2006 (včetně kompenzačních plateb, které nejsou od roku 2007 realizovány). Dále došlo na základě **usnesení vlády č. 629/2007 k převodu 13,9 mld. Kč z rezervních fondů kapitol do příjmů kapitoly VPS**. O tuto částku byly zvýšeny příjmy i výdaje státního rozpočtu v kapitole VPS. Nad rámec rozpočtu došlo k **převodu 4,8 mld. Kč z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS** (to se projeví nad rámec rozpočtu i ve výdajích jako realizace státních záruk, tzn. není zde vliv na saldo rozpočtu). Dalších 0,5 mld. Kč se stalo příjmem kapitoly OSFA jako transfer prostředků od Fondu národního majetku z výnosů privatizovaného majetku.

Z nedaňových příjmů za 1.-3. čtvrtletí roku 2007 činily podle údajů pokladního plnění státního rozpočtu např. **přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) **2,3 mld. Kč**, **přijaté sankční platby 2,1 mld. Kč**, dále **příjmy z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za minulý rok 1,6 mld. Kč**, **příjmy z úroků a realizace finančního majetku** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) **1,0 mld. Kč** (v tom 799 mil. Kč příjmů z dividend a 147 mil. Kč příjmů z finančního investování na jaderném účtu), **soudní poplatky 0,7 mld. Kč**, **dobrovolné pojistné 0,6 mld. Kč**, **splátky půjček ze zahraničí 0,2 mld. Kč atd.**

Podrobnější plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za 1.-3. čtvrtletí bude známo až po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

3. Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje schválené zákonem č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007, jsou stanoveny ve výši 1 040,8 mld. Kč, z toho 43,0 mld. Kč činí výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie. Proti schválenému rozpočtu roku 2006¹⁾ jsou vyšší o 7,0 %, tj. o 67,7 mld. Kč. **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu 2007 zahrnuty v objemu 951,4 mld. Kč při předpokládaném meziročním růstu o 8,3 % (o 72,5 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu téměř 89,4 mld. Kč při meziročním plánovaném poklesu o 5,1 %, tj. o 4,8 mld. Kč.

Ve srovnání se skutečností roku 2006 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2007 vyšší o 2,0 %, tj. o 20,1 mld. Kč. Z toho na běžné výdaje připadá navýšení o 36,0 mld. Kč (o 3,9 %) a na kapitálové výdaje pokles o 15,9 mld. Kč (o 15,1 %).

Z celkových rozpočtovaných výdajů 54,7 % (**569,8 mld. Kč**) představují tzv. **mandatorní výdaje**, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, při předpokládaném meziročním růstu o 11,4 % (o 58,5 mld. Kč); proti skutečnosti roku 2006 by se mandatorní výdaje měly zvýšit o 8,9 % (o 46,6 mld. Kč). Z toho **469,3 mld. Kč** činí **mandatorní sociální výdaje**, tj. o 13,5 % (o 55,9 mld. Kč) více než srovnatelné výdaje státního rozpočtu roku 2006. Tyto se pak na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2007 podílejí 45,5 % a odčerpají 49,4 % celkových příjmů státního rozpočtu, resp. 52,8 % příjmů po odpočtu předpokládaných příjmů z rozpočtu EU. Z nich na výdaje na důchody připadá 287,4 mld. Kč, na dávky státní sociální podpory 54,4 mld. Kč, na dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 16,2 mld. Kč, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 8,8 mld. Kč, na dávky nemocenského pojištění 32,7 mld. Kč, na podpory v nezaměstnanosti 7,2 mld. Kč. Platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybranou skupinu obyvatel je rozpočtována v objemu 47,2 mld. Kč, příspěvek státu na podporu stavebního spoření 13,7 mld. Kč, státní příspěvek k penzijnímu připojištění 4,5 mld. Kč, atd. Z ostatních mandatorních výdajů jsou objemově největší výdaje na dluhovou službu (38,2 mld. Kč), odvody a příspěvky do rozpočtu EU (30,2 mld. Kč), výdaje na státní záruky a negarantované úvěry SŽDC podle zákona č. 77/2002 Sb. (8,9 mld. Kč), atd.

Ostatní tzv. **quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši **212,7 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací; další prostředky nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu - **neinvestiční nákupy a související výdaje** - jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši **62,2 mld. Kč**.

¹⁾ tj. státní rozpočet schválený zákonem č. 543/2005 Sb., ve znění zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (bez dávek v hmotné nouzi, dávek zdravotně postiženým a bez příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách) byly ve schváleném rozpočtu stanoveny na částku **105,8 mld. Kč**, **dotace státním fondům** ve výši **36,7 mld. Kč**, z toho neinvestiční dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 32,1 mld. Kč (bez správních výdajů) a investiční dotace 4,4 mld. Kč Státnímu fondu dopravní infrastruktury, atd.

K 30.6.2007 byl na základě zákona č. 622/2006 Sb. **schválený státní rozpočet** výdajů **navýšen o 222 mil. Kč**, a to podle § 2, odst. 1 o 181,3 mil. Kč určených na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (tato částka zvyšuje plánovaný schodek státního rozpočtu na téměř 91,5 mld. Kč) a podle § 2, odst. 4 o téměř 40,7 mil. Kč na předfinancování výdajů krytých z rozpočtu EU, které jsou o tuto částku vyšší, než stanovil rozpočet (v tomto případě se jedná i o navýšení příjmů státního rozpočtu o stejnou částku a není tak ovlivněn schodek státního rozpočtu).

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2007, vč. porovnání se stejným obdobím předchozího roku, ukazuje následující tabulka:

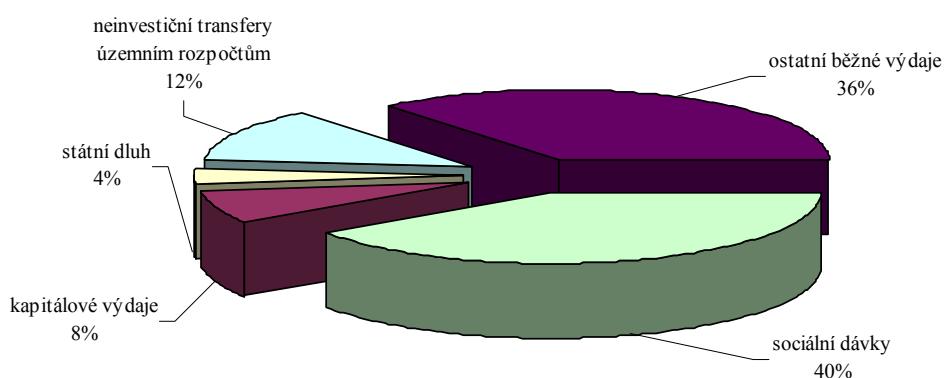
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	2006		2007			Index skutečnost 2007/2006	
	Skutečnost leden-září	% plnění SR za leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září		
	1	2	3	4	5	5:4	5:1
VÝDAJE celkem	672,01	69,7	1 040,78	1 041,00	712,21	68,4	106,0
běžné výdaje	623,23	71,7	951,36	951,44	657,36	69,1	105,5
z toho:							
- platy a ostatní platby za provedenou práci a pojistné	57,61	63,7	96,01	96,74	61,35	63,4	106,5
- neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění	34,67	88,9	47,21	47,21	35,68	75,6	102,9
- neinvestiční transfery státním fondům	12,50	41,7	33,81	33,60	9,25	27,5	74,0
- neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	81,78	73,8	120,67	124,46	87,94	70,7	107,5
- neinv. transfery příspěvkovým a pod. org.	32,25	69,6	50,17	48,59	28,42	58,5	88,1
- sociální dávky	265,94	77,5	387,63	387,41	288,18	74,4	108,4
z toho:							
důchody	204,26	77,5	287,38	287,31	215,63	75,1	105,6
podpory v nezaměstnanosti	5,63	77,7	7,23	7,23	5,44	75,2	96,6
ostatní dávky	30,29	78,9	38,58	38,65	30,70	79,4	101,4
dávky státní sociální podpory	25,77	76,2	54,44	54,26	36,41	67,1	141,3
aktivní politika zaměstnanosti	3,46	42,8	5,35	5,11	3,84	75,1	111,0
prostředky na insolventnost	0,15	55,6	0,30	0,30	0,14	46,7	93,3
odvody a příspěvky do rozpočtu EU	19,63	64,7	30,24	30,24	18,79	62,1	95,7
kapitola Státní dluh	23,29	68,7	38,10	38,10	25,08	65,8	107,7
kapitola OSFA	1,44	61,3	1,10	0,95	0,04	4,2	2,8
kapitálové výdaje	48,78	51,3	89,42	89,56	54,85	61,2	112,4
z toho:							
- investiční nákupy a související výdaje	10,99	50,4	22,23	22,61	12,69	56,1	115,5
- investiční transfery podnikatelským subjektům	1,54	22,7	10,79	11,74	3,52	30,0	228,6
- investiční transfery příspěvkovým organizacím	6,21	35,1	23,69	24,38	2,24	9,2	36,1
- poskytnutí záloh ČMZRB, HVB Bank a ČSOB	17,50	x	0,00	0,00	18,26	x	104,3

*) schválený rozpočet upravený o rozpočtová opatření k 30.6.2007

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2007 dosáhlo celkem **712,2 mld. Kč**, tj. 68,4 % schváleného rozpočtu, při meziročním růstu o 6,0 % (o 40,2 mld. Kč). Skutečné čerpání tak bylo o 68,5 mld. Kč pod úrovni 9-ti měsíční alikvoty celoročního rozpočtu. Ve stejném období předchozího roku byly výdaje čerpány na 69,7 % rozpočtu při meziročním růstu o 10,5 % (o 63,7 mld. Kč) a proti příslušné alikvotě rozpočtu o 43,8 mld. Kč méně.

Podobně jako v předchozích letech bylo sice dosaženo **vyššího čerpání běžných výdajů** (69,1 % rozpočtu, v roce 2006 to bylo 71,7 %) **proti výdajům kapitálovým** (61,2 %), nicméně kapitálové výdaje byly proti stejnemu období předchozího roku objemově plněny o 10,0 procentních bodů více. Běžné výdaje vykázaly čerpání pod 9-ti měsíční alikvotou o 56,2 mld. Kč, z toho platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci vč. pojistného o 11,2 mld. Kč, neinvestiční transfery státním fondům o 15,9 mld. Kč, neinvestiční transfery příspěvkovým apod.organizacím o 8,0 mld. Kč a územním rozpočtům o 5,4 mld. Kč, státní sociální podpora o 4,3 mld. Kč, atd.; kapitálové výdaje pak méně celkem o 12,3 mld. Kč.

Strukturu výdajů státního rozpočtu za 1. 3. čtvrtletí ukazuje následující graf:



Běžné výdaje dosáhly celkem **657,4 mld. Kč**, byly plněny na 69,1 % upraveného rozpočtu a meziročně vzrostly o 5,5 %, tj. o 34,1 mld. Kč. K meziročnímu růstu došlo u většiny výdajových položek, objemově nejvíce k celkovému meziročnímu navýšení přispěly výdaje na důchody (11,4 mld. Kč), státní sociální podpora 10,6 mld. Kč, neinvestiční transfery veřejným rozpočtem územní úrovně (6,2 mld. Kč), atd.

Významná část (48,3 % celkových výdajů a 52,4 % běžných výdajů) v 1. až 3. čtvrtletí 2007 směřovala **do sociální oblasti**²⁾. S účinností od 1.1.2007 byla přijata řada legislativních změn, které ve sledovaném období ovlivnily výši i strukturu těchto výdajů, např:

- zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, zavádí novou konstrukci životního minima a tzv. existenční minimum, které ovlivnilo zejména výši a strukturu dávek státní sociální podpory a sociálních transferů územním rozpočtům;
- zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, mění strukturu výdajů sociální péče vázaných na sociální potřebnost (systém dávek pro zdravotně postižené zůstal nezměněn a řídí se vyhláškou č. 182/1991 Sb.);
- zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách, zavádí např. nový mandatorní výdaj „příspěvek na péči“, který nahrazuje výdaj „zvýšení důchodu pro bezmocnost“ a postupně bude nahrazovat příspěvek při péči o osobu blízkou;
- zákon č. 112/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o životním a existenčním minimu a zákona o pomoci v hmotné nouzi, mj. i zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře;
- nařízení vlády č. 461/2006 Sb. valorizuje důchody v průměru o 6,2 %
- nařízení vlády č. 567/2006 Sb. zvyšuje minimální mzdu na 8 000,- Kč/měsíc při 40-ti hodinovém pracovním týdnu a na 48,10 Kč/hodina;
- nařízení vlády č. 588/2006 Sb. zvyšuje částky pro stanovení denního vyměřovacího základu na 550,- Kč a na 790,- Kč.

Sociální dávky³⁾ dosáhly celkové výše **288,2 mld. Kč**, tj. 43,8 % všech běžných výdajů, a byly plněny na 74,4 % rozpočtu při meziročním růstu o 8,4 % (o 22,2 mld. Kč).

Největší objem sociálních dávek (74,8 %) představovaly výdaje na **důchody**, které byly čerpány ve výši **215,6 mld. Kč**, tj. na 75,1 % rozpočtu. Proti stejnemu období roku 2006 byly vyšší o 5,6 % (o 11,4 mld. Kč), když rozpočet 2007 počítá s růstem o 5,3 % jak proti schválenému rozpočtu, tak proti skutečnosti roku 2006 (v porovnání se stejným obdobím roku 2006 jde o nižší meziroční růst o 2,1 procentního bodu). Na výši vyplacených důchodů měla vliv jednak jejich valorizace k 1.1.2007, jednak růst počtu důchodců a nově přiznaných

²⁾ sociální dávky, sociální transfery územním rozpočtům, výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní příspěvek na penzijní připojištění, platba státu do systému veřejného zdravotního pojistění za vybrané skupiny obyvatel

³⁾ důchody, ostatní dávky vč. dávek nemocenského pojistění, výdaje na dávky státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti (bez sociálních transferů územním rozpočtům)

důchodů (mj. i v důsledku možnosti souběhu pracovního příjmu a starobního důchodu). Na nižší meziroční nárůst výdajů na důchody v porovnání s předchozím rokem mělo mj. vliv i rozložení záloh České poště na konci roku na výplatu důchodů na počátku roku následujícího (předpokládaná část zálohy 2,8 mld. Kč na výplatu důchodů počátkem ledna 2006 byla hrazena až z rozpočtových prostředků roku 2006, nikoliv roku 2005, přičemž na výplaty důchodů v prvních měsících roku 2007 byla záloha České poště poukázána ještě v roce 2006, a to v částce 5,6 mld. Kč).

Na **ostatní dávky**⁴⁾ v sociální oblasti bylo vynaloženo celkem **30,7 mld. Kč**, tj. 79,4 % rozpočtu. Vzhledem k legislativním změnám nelze tyto dávky meziročně srovnávat. Z toho **dávky nemocenského pojištění** představovaly **26,1 mld. Kč** (79,9 % rozpočtu) a byly plněny na přibližně stejně úrovni roku 2006 (meziroční pokles 0,9 %).

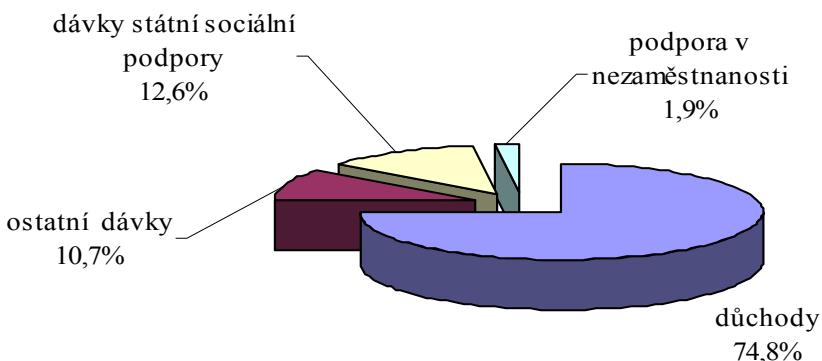
Dávky státní sociální podpory⁵⁾ byly čerpány v celkové výši **36,4 mld. Kč** (67,1 % rozpočtu) při meziročním navýšení o 41,3 % (o 10,5 mld. Kč). Systém státní sociální podpory je upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Některé dávky – přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, příspěvek na školní pomůcky – jsou poskytovány v závislosti na příjmu rodiny; základem pro stanovení nároku a pro výši dávek, vč. hranice příjmů občana či rodiny, je životní minimum. Ve schváleném rozpočtu jsou dávky sociální podpory v částce 54,4 mld. Kč, což představuje růst výdajů o 60,9 % (20,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2006, proti skutečnosti 2006 pak o 59,5 % (20,3 mld. Kč). V celkovém odhadu výdajů je zohledněn vliv změny konstrukce životního minima, zvýšení rodičovského příspěvku (z 3 696 Kč na 7 582 Kč), zvýšení porodného, změna konstrukce příspěvku na bydlení a odměny pěstouna, atd.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce **5,4 mld. Kč**, tj. 75,2 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 3,5 % (o 196 mil. Kč) a nižším plnění rozpočtu o 2,5 procentního bodu. Výše těchto výdajů závisí od celkové míry nezaměstnanosti a jejího vývoje. Míra registrované nezaměstnanosti k 30.9.2007 vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání činila 6,2 % (ke stejnemu datu roku 2006 to bylo 7,8 %, roku 2005 8,8 %, roku 2004 9,1 %); počet evidovaných nezaměstnaných dosáhl 365,0 tis. osob (v roce 2006 454,2 tis. osob, v roce 2005 503,4 tis. osob, v roce 2004 530,2 tis. osob).

⁴⁾ dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v mateřství a těhotenství), výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí a další drobné dávky

⁵⁾ přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, příspěvek na školní pomůcky, dávky pěstounské péče, porodné, pohřebné

Podíl jednotlivých sociálních dávek na celkových sociálních dávkách ukazuje následující graf:



Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti⁶⁾** činily **3,8 mld. Kč** a byly proti stejném období roku 2006 vyšší o 10,8 % (o 375 mil. Kč). Čerpáno bylo 75,1 % rozpočtu, tj. o 32,3 procentního bodu více než za prvních 9 měsíců roku 2006.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. dosáhly ke konci 3. čtvrtletí 2007 téměř **136 mil. Kč** (45,3 % rozpočtu) při meziročním poklesu o 11,0 % (o 17 mil. Kč).

Výdaje na **platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné** byly ke konci září 2006 čerpány ve výši **61,3 mld. Kč**, tj. na 63,4 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 3,7 mld. Kč, tj. o 6,5 % (upravený rozpočet roku 2007 ke skutečnosti roku 2006 předpokládá růst o 7,5 %). Nízké plnění celoročního rozpočtu souvisí s posunem zúčtování platů (lednové platy jsou zúčtovány v únoru atd., k vyrovnaní dochází až v prosinci), meziroční nárůst pak se zvýšením tarifních platů od 1.1.2007.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly uvolněny ve výši **28,4 mld. Kč**, tj. 58,5 % upraveného rozpočtu (o 11,1 procentního bodu méně než ve stejném období roku 2006). Meziročně se tyto výdaje státního rozpočtu snížily o 11,9 % (o 3,8 mld. Kč).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům centrální úrovně byly čerpány v celkovém objemu téměř **45,0 mld. Kč**, tj. na 55,5 % rozpočtu. Z toho na **transfery fondům**

⁶⁾ výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

sociálního a zdravotního pojištění představující platby státu na zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel připadlo **35,7 mld. Kč** (75,6 % rozpočtu) při meziročním růstu o 2,9 % (o 1,0 mld. Kč). Platby probíhaly rovnoměrně, tzn. že nebyla na rozdíl od minulých let do systému veřejného zdravotního pojištění realizována žádná předsunutá platba; v 1. pololetí 2006 byla předsunuta platba 5,5 mld. Kč, ze které byla k 30.9. 2006 vyrovnaná polovina. Po odečtení příslušné části této platby v roce 2006 činil meziroční nárůst 11,8 % (o 3,8 mld. Kč více). V roce 2007 činí platba státu za dotčenou osobu a měsíc 680,- Kč⁷⁾, v roce 2006 byla její výše upravována 3x (od 1.1. ze 481,- Kč na 513,- Kč, následně od 1.2. na 560,- Kč a od 1.4. na 636,- Kč za osobu a měsíc). **Neinvestiční transfery státním fondům** ve výši **9,3 mld. Kč** byly plněny na 27,5 % rozpočtu, tj. o 14,2 procentního bodu méně než ve stejném období roku 2006, a meziročně se snížily o 26,0 % (o 3,2 mld. Kč).

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu značný objem čerpání vykázaly **neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně - 87,9 mld. Kč**, tj. 70,7 % upraveného rozpočtu při meziročním zvýšení o 7,6 % (o 6,2 mld. Kč). Z toho převod prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji na první tři čtvrtletí 2007 činil 55,9 mld. Kč, tj. o 2,6 mld. Kč více než na stejné období roku 2006. Obcím bylo poskytnuto na dávky v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 6,4 mld. Kč a na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 10,3 mld. Kč⁸⁾. Tak jako u některých dávek státní sociální podpory i zde nachází zásadní využití systém životního a existenčního minima.

Převod do fondu státních záruk⁹⁾ rozpočtovaný na rok 2007 v částce 12,1 mld. Kč byl k 30.9.2007 vykázán ve výši **4,3 mld. Kč**, tj. 35,4 % rozpočtu (nečerpaný zůstatek fondu z roku 2006 činil 1,0 mld. Kč). Na realizaci státních záruk vč. úhrady závazků státní organizaci Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. bylo použito 1,6 mld. Kč a další 1,8 mld. Kč připadlo na splátky jistin a úroků na realizaci státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury.

Státní podpora stavebního spoření poskytovaná podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, byla

⁷⁾ s účinností zákona č. 117/2006 Sb. byl od 1.4.2006 vyměrovací základ pro platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění stanoven pro kalendářní rok ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství stanovené pro účely tohoto zákona, tj. součinu všeobecného vyměrovacího základu a přepočítacího koeficientu pro účely důchodového pojištění (pro rok 2007 nařízení vlády č. 462/2006 Sb.)

⁸⁾ s účinností zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách od 1.1.2007 je zcela změněno financování těchto dávek (do konce roku 2006 byly obcím prostřednictvím krajů zasílány finanční prostředky na výplatu dávek sociální péče formou neinvestičních dotací v rámci souhrnného dotačního vztahu z kapitoly Všeobecná pokladní správa, od 1.1.2007 jsou finanční prostředky na dávky v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči zasílány obcím prostřednictvím krajů formou dotace z kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí

⁹⁾ Ministerstvo financí, resp.kapitola Všeobecná pokladní správa, hradí prostřednictvím FSZ vydaje na realizaci státních záruk tak, že částku, která má být věřiteli proplacena, převede z tohoto fondu do příjmů státního rozpočtu a z výdajů tuto částku uhradí (tím je o stejnou částku překročen rozpočet příjmů i výdajů).

v období leden-září 2007 vyplacena ve výši **14,3 mld. Kč**, tj. na 100,8 % upraveného rozpočtu (platby za předchozí rok jsou prováděny převážně v průběhu 2. čtvrtletí sledovaného roku). I když druhým rokem již dochází k meziročnímu poklesu výdajů na tento produkt o 5,7 % (o 863 mil. Kč), v roce 2006 o 3,4 % (o 526 mil. Kč), počet platných smluv na stavební spojení neustále stoupá, a to i po novele zákona o stavebním spojení platné pro smlouvy uzavřené po 1.1.2004, kdy mj. došlo ke snížení maximální roční státní podpory ze 4 500,- na 3 000,- Kč.

Státní příspěvek na důchodové připojištění poskytnutý v prvních 3 čtvrtletích roku 2007 činil téměř **3,3 mld. Kč**, tj. 74,4 % rozpočtu, při meziročním růstu o 13,4 % (o 652 mil. Kč). V roce 2005 meziroční zvýšení dosáhlo 13,4 %, tj. 351 mil. Kč, a rozpočet byl plněn na 75,1 %.

Na **odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** je ve státním rozpočtu na rok 2007 vyčleněno 30,0 mld. Kč; ke konci září byly **odvedeny** prostředky ve výši téměř **18,6 mld. Kč**, tj. 61,9 % rozpočtu. Z toho odvod podle daně z přidané hodnoty (vč. korekce Velké Británie) dosáhl 5,3 mld. Kč a odvod podle hrubého národního produktu 13,3 mld. Kč. Meziročně se tyto odvody snížily celkem o 4,5 % (o 883 mil. Kč) -nižší platby jsou dány zejména nižším aktuálně platným rozpočtem EU 2007 ve srovnání s rozpočtem EU pro rok 2006 a snížením lednové platby o přeplatek rozpočtu 2006, který je o 922 mil. Kč vyšší než přeplatek z roku 2005, o který byla snížena lednová platba v roce 2006. Kromě výše uvedených odvodů podle DPH a HND byla na počátku roku 2007 uhrazena roční **splátka do Výzkumného fondu uhlí a oceli** v částce více než **220 mil. Kč**.

V kapitole **Státní dluh** bylo vynaloženo **25,1 mld. Kč**, tj. 65,8 % rozpočtu, při meziročním růstu o 7,7 % (o 1,8 mld. Kč), když k 30.9.2006 byl rozpočet plněn o 2,9 procentního bodu více. Čerpání finančních prostředků v průběhu roku souvisí s úrokovými platbami v návaznosti na platební kalendář střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů.

Státní rozpočet na rok 2007 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **89,4 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2006 o 5,1 % méně, proti skutečnosti dosažené v roce 2006 pak o 15,1 % méně (vliv zapojení rezervních fondů).

Převážná většina kapitálových výdajů souvisí s **financováním programů** reprodukce a provozování majetku, na které je rozpočtem určeno celkem **86,33 mld. Kč** (včetně běžných výdajů souvisejících s programy). Proti schválenému rozpočtu na rok 2006 jsou o 6,92 mld. Kč, tj. o 8,7 % vyšší a jsou v nich zahrnutы veškeré dotace poskytnuté na financování programů z fondů Evropské unie v celkové výši 27,21 mld. Kč, proti roku 2006 o 9,01 mld. Kč (o 50,2 %) vyšší. Jedná se o významnou metodickou změnu systému financování

programů zahájenou v roce 2006 a spočívající v tom, že uvedené výdaje jsou ve stejné výši zahrnuty do příjmů státního rozpočtu. Tímto opatřením lze dosáhnout zvýšení úrovně kontroly alokací a efektivnosti použití prostředků poskytnutých z rozpočtu EU.

Z věcného hlediska vychází rozpočet ze schválených dokumentací programů reprodukce majetku nové řady programů pro období 2003 až 2007 zabezpečujících dlouhodobě stanovené cíle rozvoje a obnovy materiálně technické základny činnosti státní správy a podporu reprodukce majetku nevládního sektoru. Je rovněž zabezpečena účast státního rozpočtu na financování některých programů zahájených v letech 1995 až 2000, které by měly být v převážné míře ukončeny v roce 2007. Rozpočet obsahuje též nové programy pro plánovací období let 2007 až 2013.

Věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle programů sleduje Ministerstvo financí v **Informačním systému financování programů** (ISPROFIN). Lze konstatovat, že výdaje na financování programů v plné míře umožňují pokračování investičních akcí přecházejících z roku 2006 do roku 2007, přičemž se počítá zahajováním nových akcí v rozsahu cca 18 mld. Kč. Na výrazném zvýšení dotací podnikům (proti roku 2006 o 4,27 mld. Kč (o 79,4 %) se rozhodující měrou podílejí dotace na modernizaci železničních koridorů a rekonstrukce železničních tratí financovaných z fondů EU.

V roce 2007 se očekává pokračování změny přístupu resortů k reprodukci majetku ve státním vlastnictví, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Z uvedené celkové částky 86,33 mld. Kč určené na financování programů připadá 14,8 mld. Kč na rozvoj a obnovu materiálně technické základny armády, 9,4 mld. Kč na podporu opatření v ochraně životního prostředí, 8,0 mld. Kč na podporu regionálního rozvoje, 4,9 mld. Kč ve prospěch materiálně technické základny vysokých škol, 5,4 mld. Kč na modernizaci železničních korridorů a rekonstrukce železničních tratí, 3,1 mld. Kč na podporu Policie ČR. Další prostředky směřují do obnovy a rozvoje zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče, na výstavbu dálnic, obnovu silnic, na podporu výstavby bytů apod. Na splátky jistin dříve poskytnutých úvěrů se státní zárukou, jejich úrokové náklady a odměny ČKA a ČMZRB jsou v kapitole VPS určeny prostředky ve výši 3,3 mld. Kč (fond státních záruk).

Na financování programů významnou měrou podílejí i **úvěry přijaté** Českou republikou **od EIB**, jejichž čerpání se v roce 2007 očekává v celkové výši **6,96 mld. Kč**. Tyto prostředky jsou určeny zejména na výstavbu dálnic (D8, D11, obchvat Plzně, pražský okruh – celkem 3,7 mld. Kč), na výstavbu univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Brně (1,3 mld. Kč), na odstraňování následků povodní 2002 a protipovodňovou prevenci (1,2 mld. Kč) a na výstavbu a obnovu vodovodů, kanalizací a ČOV (0,8 mld. Kč).

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech čtvrtletích roku 2007 ve výši **54,8 mld.**

Kč představovalo 61,2 % upraveného rozpočtu (obvyklá dlouhodobě vykazovaná úroveň) a bylo o 12,4 mld. Kč pod třemi čtvrtinami rozpočtované hodnoty. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily o 6,1 mld. Kč, tj. o 12,5 %. Podrobnější plnění kapitálových výdajů za 1. až 3. čtvrtletí bude známo po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

Na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky v rozpočtované výši 6,96 mld. Kč bylo v 1. až 3. čtvrtletí 2007 z kapitoly OSFA (u níž jsou prostředky rozpočtovány) převedeno věcně příslušným resortům celkem 4,8 mld. Kč a z této částky bylo čerpáno téměř **2,0 Kč** (ve stejném období roku 2006 bylo čerpáno 377 mil. Kč z celkem rozpočtovaných 9,2 mld. Kč). Z čerpané částky 2,0 mld. Kč bylo nejvíce prostředků vynaloženo na projekt Rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně (533 mil. Kč), dále na projekt Infrastruktura vodovodů a kanalizací (531 mil. Kč), na projekt Silniční okruh Prahy, jihozápadní část (518 mil. Kč), na projekt České dálnice B (část úseku D11 - 241 mil. Kč), na projekt Dálnice D8, úsek Trmice-státní hranice ČR/SRN (111 mil. Kč), na projekt Odstraňování povodňových škod z roku 2002 (28 mil. Kč) a na projekt Prevence před povodněmi (12 mil. Kč).

B. ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU

1. Vývoj státního dluhu

V 1. – 3. čtvrtletí 2007 došlo ke zvýšení státního dluhu o 40,2 mld. Kč z 802,5 mld. Kč na 842,7 mld. Kč. Znamená to, že v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2007 se dluh zvýšil o 5,0%.

Při zvýšení státního dluhu z 802,5 mld. Kč na 842,7 mld. Kč se vnitřní státní dluh zvýšil o 38,5 mld. Kč a vnější státní dluh se zvýšil o 1,7 mld. Kč.

Přehled o vývoji státního dluhu v 1. – 3. čtvrtletí 2007 podává následující tabulka:

	Stav 1. 1. 2007	Výpůjčky (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly (c)	Změna (a-b+c)	Stav 30. 9. 2007	v mil. Kč
STÁTNÍ DLUH CELKEM	802 493	195 693	155 277	-184	40 232	842 725	
Vnitřní dluh	680 903	191 895	153 353		38 542	719 444	
Státní pokladniční poukázky	89 568	70 365	105 284		-34 919	54 649	
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	588 935	118 844	42 983		75 861	664 795	
Krátkodobé půjčky	2 400	2 686	5 086		-2 400	0	
Vnější dluh	121 590	3 798	1 924	-184	1 690	123 281	
Zahraniční emise dluhopisů	84 112			-183	-183	83 929	
Půjčky od EIB	36 704	3 798	1 760		2 038	38 743	
Směnky pro úhradu účasti u IBRD a EBRD	774		164	-1	-165	609	

Státní výpůjčky v 1. – 3. čtvrtletí 2007 spočívaly především v emisích státních dluhopisů. Bylo realizováno 15 emisí krátkodobých státních dluhopisů, a sice státních pokladničních poukázek (SPP). Všechny tyto emise SPP byly primárně určeny k financování dlouhodobého státního dluhu. Celkový objem výpůjček prodejem SPP dosáhl v uvedeném období objemu 70 365 mil. Kč. Objem splátek SPP činil 105 284 mil. Kč.

Krátkodobé půjčky a jejich splátky měly v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2007 podobu repo operací se zástavou státních pokladničních poukázek a poukázek ČNB a depozitních operací. Objem repo půjček se zástavou SPP činil v 1. – 3. čtvrtletí 2007 celkem 750 mil. Kč, objem splátek těchto půjček pak 3 150 mil. Kč. Objem repo půjček se zástavou PČNB činil 1 580 mil. Kč, objem splátek těchto půjček pak rovněž 1 580 mil. Kč. Objem půjček ve formě depozitních operací i splátek těchto půjček činil celkem 356 mil. Kč.

V 1. - 3. čtvrtletí 2007 pokračovalo MF ve vydávání střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím primárním trhu podle emisního plánu v souladu s emisní politikou

nastoupenou od začátku roku 2000. Dne 16. 4. 2007 proběhlo vydání **1. tranše 50. emise** 5letých dluhopisů v objemu 6 827 mil. Kč. Dne 30. 4. 2007 byla vydána **1. tranše 51. emise** 10letých dluhopisů v objemu 7 716 mil. Kč. Dne 18. 6. 2007 proběhlo vydání **1. tranše 52. emise** 15letých dluhopisů v objemu 4 220 mil. Kč. Dále se uskutečnilo znovuotevření 44. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 6 086 mil. Kč, znovuotevření 45. emise 5letých státních dluhopisů v objemu 5 258 mil. Kč, dvě znovuotevření 46. emise 15letých státních dluhopisů v celkovém objemu 14 370 mil. Kč, pět znovuotevření 48. emise 3letých státních dluhopisů v celkovém objemu 27 599 mil. Kč, znovuotevření 49. emise 30letých státních dluhopisů v objemu 6 005 mil. Kč, tři znovuotevření 50. emise 5letých státních dluhopisů v celkovém objemu 16 042 mil. Kč, tři znovuotevření 51. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 5 950 mil. Kč. Celkově tak emise domácích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na primárním trhu dosáhly v 1.-3. čtvrtletí 2007 výše 118 544 mil. Kč.

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Nominální objem tranše (mil. Kč)	Částka získaná (mil. Kč)	Roční kupón (%)	Výnos do splatnosti (% pa)
44, 9. tranše	15. 1. 2007	11. 4. 2015	6 086,00	6 085,36	3,80	3,80
48, 3. tranše	29. 1. 2007	27.11. 2009	5 572,32	5 554,69	3,25	3,37
46, 9. tranše	12. 2. 2007	12. 9. 2020	6 437,27	6 191,34	3,75	4,12
45, 10. tranše	26. 2. 2007	18.10. 2010	5 257,58	5 130,22	2,55	3,26
48, 4. tranše	12. 3. 2007	27.11. 2009	5 835,50	5 848,47	3,25	3,16
49, 2. tranše	19. 3. 2007	4.12. 2036	6 005,00	5 914,06	4,20	4,29
46, 10. tranše	26. 3. 2007	12. 9. 2020	7 932,42	7 602,06	3,75	4,16
50, 1. tranše	16. 4. 2007	18.10. 2012	6 827,32	6 785,37	3,55	3,67
48, 5. tranše	23. 4. 2007	27.11. 2009	5 579,04	5 575,91	3,25	3,27
51, 1. tranše	30. 4. 2007	11. 4. 2017	7 715,76	7 658,09	4,00	4,09
50, 2. tranše	14. 5. 2007	18.10. 2012	5 954,56	5 873,08	3,55	3,82
51, 2. tranše	21. 5. 2007	11. 4. 2017	6 775,52	6 620,80	4,00	4,29
48, 6. tranše	4. 6. 2007	27.11. 2009	6 246,15	6 189,95	3,25	3,63
51, 3. tranše	11. 6. 2007	11. 4. 2017	6 775,48	6 526,07	4,00	4,47
52, 1. tranše	18. 6. 2007	12. 9. 2022	4 219,99	4 165,31	4,70	4,82
48, 7. tranše	25. 6. 2007	27.11. 2009	4 365,85	4 306,36	3,25	3,84
50, 3. tranše	2. 7. 2007	18.10. 2012	5 559,43	5 364,82	3,55	4,29
52, 2. tranše	3. 9. 2007	12. 9. 2022	5 950,00	5 943,75	4,70	4,71
50, 4. tranše	10. 9. 2007	18.10. 2012	4 527,97	4 369,74	3,55	4,31
51, 4. tranše	24. 9. 2007	11. 4. 2017	4 920,27	4 706,27	4,00	4,57

Kromě výše uvedených emisí na primárním trhu byly realizovány v 1.-3. čtvrtletí 2007 také prodeje státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů z portfolia MF na sekundárním trhu v celkovém objemu 300 mil. Kč. Celková hodnota výpůjček státních

střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím trhu tak v 1.-3.čtvrtletí 2007 činila 118 844 mil. Kč.

V rámci úmoru střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů byla dne 17. března 2007 uhrazena částkou 20 000 mil. Kč při své splatnosti celá jistina 32. emise 7letých státních dluhopisů z roku 2000 a dne 2. srpna 2007 částkou 22 983 mil. Kč při své splatnosti jistina 43. emise 3letých státních dluhopisů z roku 2004.

V průběhu 1.-3. čtvrtletí 2007 byl realizován zpětný odkup státních dlouhodobých dluhopisů v objemu 0,1 mil. Kč.

Ke konci 3. čtvrtletí 2007 byly v oběhu státní dlouhodobé dluhopisy emitované na zahraničních trzích v celkovém objemu 83 929 mil. Kč, zatímco na počátku roku 2007 tento objem činil 84 112 mil. Kč. Pokles korunové hodnoty těchto dluhopisů v důsledku zhodnocování české měny tak činil v 1.-3. čtvrtletí 2007 celkem 183 mil. Kč.

Finanční prostředky získané prodejem jak emisí SPP, tak emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů sloužily ke splátkám jistin dlouhodobého státního dluhu a k pokrytí schodků státního rozpočtu. Pro účel úhrady ztráty České konsolidační agentury Ministerstvo financí emitovalo v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2007 státní střednědobé a dlouhodobé dluhopisy podle zákona č.5/2005 Sb., o státním dluhopisovém programu na úhradu části ztráty České konsolidační agentury vzniklé přebíráním nebonitních aktiv v letech 1991 až 2003. Tato úhrada dosáhla v 1. – 3. čtvrtletí 2007 celkové výše 11 mld. Kč. Dne 15.2.2007 byla uhrazena částka 2 mld. Kč (z 9. tranše 44. emise, vydané 15.1.2007), dne 11.6.2007 opět částka 2 mld. Kč (z 9. tranše 44. emise), dne 3.9.2007 částka 5 mld. Kč (pokryto ve výši 2 086 mil. Kč zbývající částí 9. tranše 44. emise, ve výši 616 mil. Kč 10. tranší 46. emise vydanou 26.3.2007 a ve výši 2 298 mil. Kč částí 2. tranše 52. emise vydané 3.9.2007). Dne 17.9.2007 byly ČKA uhrazeny další 2 mld. Kč, a to z 2. tranše 52. emise.

Prémie emise střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů bylo v 1. – 3. čtvrtletí 2007 dosaženo pouze v případě jedné z dvaceti vydaných tranší, přičemž její výše dosáhla 13 mil. Kč. Naproti tomu suma diskontů dosáhla v 1. – 3. čtvrtletí 2007 výše - 2 146 mil. Kč.¹ Tato nepříznivá skutečnost byla způsobena vyšší úrovní úrokových sazeb na kapitálovém trhu ve srovnání s obdobím, kdy byly stanovovány kupónové sazby většiny emisí, jejichž tranše byly v 1. – 3. čtvrtletí 2007 prodávány. Pro srovnání, v 1. – 3. čtvrtletí 2006 dosáhly prémie výše 162 mil. Kč a diskonty -2 179 mil. Kč, což v případě diskontů představuje zhruba stejnou situaci jako ve stejném období minulého roku.

Prémie emisí státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů nejsou od roku 2007 převáděny do kapitoly VPS, ale zůstávají součástí kapitoly Státní dluh.

¹ Včetně diskontů z prodejů SDD na sekundárním trhu

Objem státních dluhopisů v oběhu vzrostl v 1. – 3. čtvrtletí 2007 o 40 758 mil. Kč (v nominálním vyjádření) z 762 615 mil. Kč na 803 373 mil. Kč. **Tento objem vzrostl v 1.-3. čtvrtletí 2007 na 105,3% v porovnání se začátkem roku.**

Kromě výpůjček emisemi státních dluhopisů se v průběhu 1.-3. čtvrtletí roku 2007 čerpaly půjčky od Evropské investiční banky (EIB) v celkové výši 3 798 mil. Kč:

13. dubna 2007 osmá tranše půjčky pro Masarykovu univerzitu ve výši 421 mil. Kč, 13. dubna 2007 druhá tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části A Pražského okruhu ve výši 1 009 mil. Kč, 13. dubna 2007 druhá tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 300 mil. Kč, 13. července 2007 třetí tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 357 mil. Kč, 31. července 2007 sedmá tranše půjčky na prevenci povodní ve výši 101 mil. Kč, 17. září 2007 čtvrtá tranše půjčky na výstavbu dálnice D8 – B ve výši 140 mil. Kč, 17. září 2007 devátá tranše půjčky pro Masarykovu univerzitu ve výši 416 mil. Kč a 17. září 2007 pátá tranše půjčky na výstavbu dálnic B ve výši 1 054 mil. Kč.

V průběhu 1.-3. čtvrtletí 2007 se uskutečnily též splátky půjček od Evropské investiční banky v celkovém objemu 1 760 mil. Kč:

14. září 2007 jednorázová splátka druhé tranše půjčky na odstraňování povodňových škod ve výši 1 700 mil. Kč a 17. září 2007 dílčí splátky půjčky na prevenci povodní ve výši 60 mil. Kč.

Celkem se objem půjček od EIB v průběhu 1.-3. čtvrtletí roku 2007 zvýšil z 36 704 mil. Kč na 38 743 mil. Kč.

Vývoj úrokových sazeb

Výnosy v aukcích SPP byly v 1. – 3. čtvrtletí 2007 celkově stoupající. U SPP s dobou do splatnosti 13 týdnů výnos vzrostl z 2,44% pa na počátku ledna na 2,94% pa na počátku července, u SPP s původní dobou do splatnosti 26 týdnů výnos poklesl z 2,58% pa na počátku února na 2,54% pa na konci března a dále pak stoupal přes hodnotu 3,39% pa v první dekádě srpna na hodnotu 3,52% pa na konci září. V případě SPP s dobou do splatnosti 39 týdnů výnos stoupal z hodnoty 2,63% pa ke konci března přes 2,82% pa na konci dubna až na 3,48% pa na začátku srpna 2007. U SPP s dobou splatnosti do 52 týdnů činil výnos v druhé dekádě ledna 2,82% pa, poté v poli dubna poklesl na 2,78% pa a dále už stoupal přes hodnotu 3,15% pa na počátku června na 3,70% pa na konci srpna 2007.

Vývoj výnosů do splatnosti v primárních aukcích střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů se v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2007 vyznačoval v zásadě rostoucím trendem. Nejzřejmější byl tento trend u 5letých a 10letých dluhopisů, u 3letých a 15letých byla základní rostoucí tendence spojena s určitým kolísáním.

U 3letých dluhopisů (48. emise) činil výnos u lednové 3. tranše 3,37% pa, následně pak v případě březnové 4. tranše poklesl na 3,16% pa, tj. o 21 bazických bodů oproti lednu. V 2. polovině dubna stoupal na 3,27% pa, na počátku června činil 3,63% pa a na konci června dosáhl hodnoty 3,84% pa, což představuje růst o 68 bazických bodů oproti březnu.

U 5letých dluhopisů činil výnos do splatnosti u 45. emise na konci února 3,26% pa. U 50. emise těchto dluhopisů pak stoupal z hodnoty 3,67% pa v polovině dubna přes hodnotu 3,82% pa v polovině května na 4,29% pa na počátku července a zakončil na hodnotě 4,31% pa na začátku září 2007, což představuje nárůst 105 bazických bodů oproti únoru.

U 10letých dluhopisů dosahoval výnos do splatnosti u 44. emise v lednu 2007 hodnoty 3,80% pa. Výnos 1. tranše 51. emise koncem dubna činil 4,09% pa, v poslední dekádě května pak 4,29% pa, v polovině června 4,47% pa a na konci září stoupal až na hodnotu 4,57% pa, což představuje růst o 77 bazických bodů oproti lednu.

U 15letých dluhopisů (46. emise) došlo k růstu výnosu do splatnosti z hodnoty 4,12% pa u únorové 9. tranše na 4,16% pa v případě březnové 10. tranše této emise. U 1. tranše 52. emise činil v polovině června výnos 4,82% pa, což představuje růst o 70 bazických bodů oproti únoru. Na počátku září ale výnos 2. tranše 52. emise státních dluhopisů poklesl na hodnotu 4,71% pa.

U 30letých dluhopisů (49. emise) činil výnos do splatnosti v případě březnové 2. tranše 4,29% pa, byl tedy o 7 bazických bodů vyšší než v případě prosincové 1. tranše (4,22% pa).

2. Výdaje kapitoly Státní dluh

Podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), § 10, odstavec 4, tvoří od roku 2001 příjmy a výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu kapitolu Státní dluh. Příjmy kapitoly Státní dluh (dále kapitola) byly rozpočtovány v nulové výši, přičemž skutečné příjmy kapitoly byly rovněž nulové.

Přehled rozpočtových výdajů kapitoly Státní dluh v 1.-3. čtvrtletí 2007 podává následující tabulka.

Ukazatel	Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 1.-3. čtvrtletí 2007	% Plnění	Index 2007/2006 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
		1	2	3	4	5
Výdaje kapitoly celkem	23 291	38 102	38 102	25 084	65,8	107,7
1. Úrokové výdaje celkem	23 243	37 802	37 802	25 003	66,1	107,6
na vnitřní dluh	20 482	32 777	32 777	21 775	66,4	106,3
z toho:						
na státní pokladniční poukázky	1 544	3 158	3 185	1 281	40,2	83,0
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	18 938	29 592	29 592	20 494	69,3	108,2
na vnější dluh	2 762	5 025	5 025	3 228	64,2	116,9
z toho:						
na zahraniční emise dluhopisů	2 274	3 924	3 924	2 444	62,3	107,5
na půjčky od EIB	488	1 101	1 101	784	71,2	160,7
2. Poplatky	48	300	300	81	27,0	169,9

Tyto výsledky kapitoly v 1.-3. čtvrtletí 2007 znamenají, že v porovnání s 1.-3. čtvrtletím 2006 došlo ke zvýšení celkových výdajů o 7,7%, zatímco státní dluh vzrostl ve srovnání s koncem 3. čtvrtletí 2006 o 12,9%. Úrokové výdaje, které tvoří dominantní část celkových výdajů, vzrostly o 7,6%. Výdaje kapitoly za 1.-3. čtvrtletí 2007 se zvýšily meziročně ve srovnání s 1.-3. čtvrtletím 2006 o 1 793 mil. Kč.

Celkové výdaje kapitoly v 1.-3. čtvrtletí 2007 dosáhly výše **25 084 mil. Kč**, což představuje 65,8% výdajů rozpočtovaných pro rok 2007, tzn., že jsou o 9,2% pod alikvotou pro toto období. Úrokové výdaje činily 25 003 mil. Kč, poplatky 81 mil. Kč.

V úrokových výdajích stále dominují úrokové výdaje na vnitřní dluh (21 775 mil. Kč), avšak v porovnání s 1.-3. čtvrtletím 2006 se podíl úrokových výdajů na vnitřní dluh na celkových úrokových výdajích snížil o z 88,1% na 87,1%, tj. o 1 procentní bod.

Úrokové výdaje na vnitřní (domácí) dluh jsou složeny z úrokových výdajů na státní pokladniční poukázky a z úrokových výdajů na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy. Úrokové výdaje na státní pokladniční poukázky dosáhly v 1.-3. čtvrtletí 2007 výše 1 281 mil. Kč oproti 1 544 mil. Kč ve stejném období roku 2006. Úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy dosáhly v 1.-3. čtvrtletí 2007 výše 20 494 mil. Kč oproti 18 938 mil. Kč ve stejném období roku 2006.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh ve výši 3 228 mil. Kč oproti 2 762 mil. Kč v 1.-3. čtvrtletí 2006 tvořily úroky půjček od Evropské investiční banky ve výši 784 mil. Kč a

úroky z titulu zahraničních emisí dluhopisů České republiky ve výši 2 444 mil. Kč. Tato částka zahrnuje dopad úrokových swapů pro zajištění těchto emisí proti devizovému a úrokovému riziku.

Na úrokové výdaje působil především dlouhodobý růst státního dluhu při současném převažujícím trendu růstu výnosů státních dluhopisů, který byl zřejmý především ve 2. a 3. čtvrtletí 2007.

Na peněžním trhu byla úroková sazba 6měsíční emise SPP 2,58% pa v únoru. Při vzestupném trendu těchto sazeb dosáhla sazba 6měsíční emise SPP 3,52% pa koncem září. Rovněž vývoj úrokových sazeb na kapitálovém trhu zaznamenal dlouhodobý vzestupný trend. V důsledku celkově vyšších úrokových sazeb na kapitálovém trhu v porovnání s minulostí byly střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy prodávány s diskonty s výjimkou jediné aukce konané 12. března, ve které byla dosažena prémie 13 mil. Kč. Diskonty z prodeje střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů činily -2 146 mil. Kč ve srovnání s -2 179 mil. Kč v 1.-3. čtvrtletí 2006.

Úrokové výdaje z titulu půjček od Evropské investiční banky (EIB) se v porovnání s 1.-3. čtvrtletím 2006 zvýšily o 60,7% zejména v důsledku výrazného navýšování objemu těchto půjček.

V 1.-3. čtvrtletí 2007 činily poplatky spojené s obsluhou státního dluhu 81 mil. Kč, což je 27% rozpočtované částky. Ve srovnání s 1.-3. čtvrtletím 2006 se úhrady z titulu poplatků zvýšily o 69,9%.

3. Dluhová strategie a řízení

Ministerstvo financí pokračovalo během třetího čtvrtletí ve sledování strategických cílů v oblasti řízení dluhového portfolia v souladu se Strategií financování a řízení státního dluhu pro rok 2007 zveřejněnou dne 1. prosince 2006 na základě rozhodnutí ministra financí ze dne 27. listopadu 2006 (Č.j.: 20/106438/2006-201). Tento řídící dokument konkretizuje roční program financování potřeb centrální vlády a kvantifikuje cíle, které vymezují operační prostor pro taktické řízení státního dluhu a státních finančních aktiv prostřednictvím aktivních operací na sekundárním trhu státních dluhopisů a finančních derivátů.

Přehled plnění strategických cílů ke konci třetího čtvrtletí 2007

Hodnocení směrování struktury dluhového portfolia k vyhlášeným cílům a plnění ročního programu financování státu ke konci třetího čtvrtletí 2007 je shrnuto následujícím přehledem.

UKAZATEL	Vyhlášený cíl pro rok 2007	Stav k 30. 9. 2007	
Zahraniční emisní činnost	Max. 50% hrubých ročních výpůjčních potřeb	0,0%	
	0,0 až 80,0 mld. Kč	0,0 mld. Kč	
Hrubá emise SDD	72,8 až 152,8 mld. Kč	118,8 mld. Kč	
Čistá emise SPP	0,0 až - 30,0 mld. Kč	-34,9 mld. Kč	
Půjčky od EIB	4,6 mld. Kč	3,8 mld. Kč	
Krátkodobý státní dluh	20% a méně	Státní dluh	17,8%
		včetně státních záruk	17,4%
Průměrná doba do splatnosti	6,0 až 7,0 let	Státní dluh	6,5 let
		včetně státních záruk	6,4 let
Úrokový refixing do 1 roku	30 až 40%	Státní dluh	25,5%
		včetně státních záruk	25,8%

Poznámky: SDD – domácí středně a dlouhodobé státní dluhopisy; SPP – státní pokladniční poukázky.

Zdroj: MF ČR, Bloomberg.

V oblasti zahraničního financování došlo ve třetím čtvrtletí pouze k čerpání půjček od Evropské investiční banky ve výši 2,1 mld. Kč a od počátku roku 2007 bylo tak načerpáno celkem 3,8 mld. Kč nových půjček, tj. cca 83% tohoto typu financování schváleného zákonem o státním rozpočtu na rok 2007.

V oblasti domácí emisní činnosti došlo ve třetím čtvrtletí k čistému poklesu emisí středně- a dlouhodobých dluhopisů v nominální hodnotě 2,0 mld. Kč. Celková hrubá emise činila za první tři čtvrtletí roku 118,8 mld. Kč, tj. 77,7% maximálního schváleného limitu platného pro rok 2007 za předpokladu schváleného rozpočtového schodku ve výši 91,3 mld. Kč. Celkový pokles SPP v oběhu od počátku roku činí 34,9 mld. Kč, tj. prozatím o 16,3% více než plánovaný a schválený limit poklesu do 30 mld. Kč do konce roku.

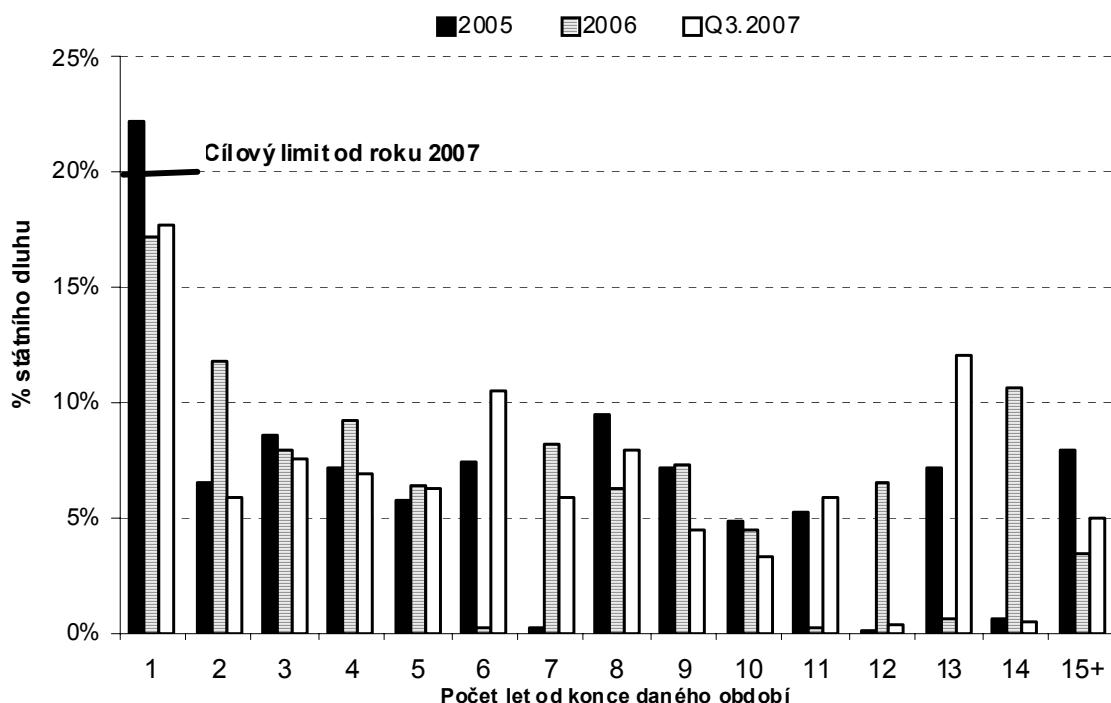
Refinanční riziko

Refinanční riziko zůstává i v roce 2007 hlavním rizikem, jehož stabilizace utváří centrální bod pro řízení emisní činnosti a operace se státními dluhopisy na sekundárním trhu. Od roku 2000 je toto riziko systematicky snižováno přepínáním ze státních pokladničních poukázek do středně- a dlouhodobých státních dluhopisů a eurobondů při financování dlouhodobého státního dluhu.

Hlavním kritériem, které ministerstvo dlouhodobě používá pro měření tohoto rizika, je krátkodobý státní dluh (splatný do 1 roku). Ten se dařilo meziročně snižovat z hodnoty 69% v roce 2000 na 25% na konci roku 2004, na 22,1% na konci roku 2005 a ke konci roku 2006 bylo dosaženo hodnoty 17,1% v souladu s dlouhodobě cílovanou limitní hranicí 20% a méně. Ta se tak definitivně stala počínaje rokem 2007 fundamentálním limitem emisní činnosti Ministerstva financí a řízení finančních rizik českého dluhového portfolia. Ke konci třetího čtvrtletí 2007 dosáhla hodnota tohoto kritéria úrovně 17,8%, čímž došlo k růstu oproti prvnímu pololetí o téměř dva procentní body. Hlavním důvodem je potřeba splácení dvou benchmarkových emisí státních dluhopisů v roce 2008 v celkové výši 90 mld. Kč.

Novým strategickým cílem počínaje rokem 2005 v oblasti řízení refinančního rizika je také průměrná splatnost státního dluhu, která ke konci roku 2005 dosáhla hodnoty 5,8 let a ke konci roku 2006 hodnoty 6,2 let. Ke konci třetího čtvrtletí 2007 došlo k dalšímu nárůstu tohoto ukazatele na hodnotu 6,5 let, tj. na střed schváleného cílového pásmo 6 až 7 let.

Klíčovým ukazatelem refinančního rizika je stabilizace profilu splácení státního dluhu. Vývoj tohoto profilu ke konci třetího čtvrtletí roku 2007 ve srovnání s koncem let 2005 a 2006 zachycuje graf.



Úrokové riziko

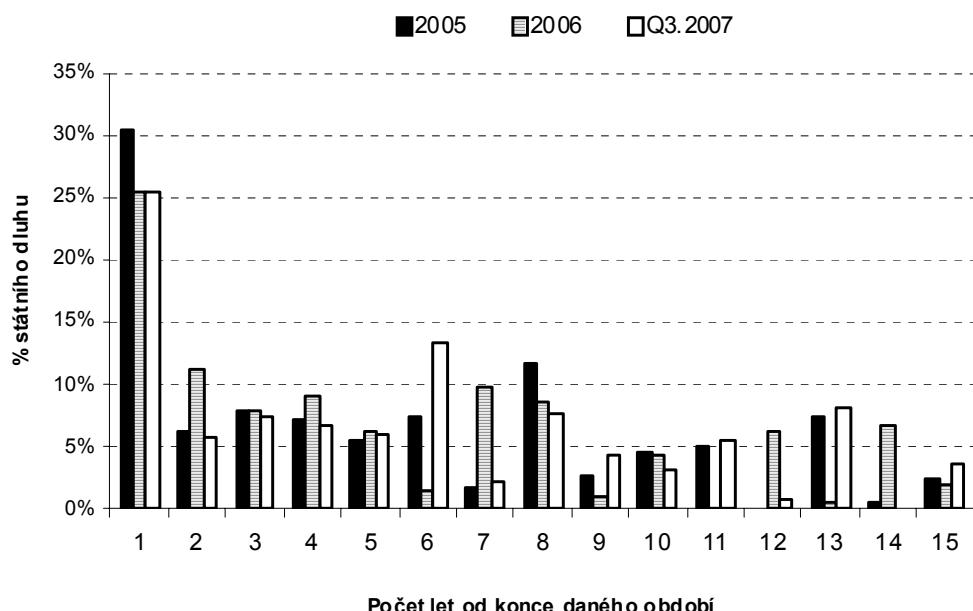
Struktura státního dluhu z hlediska úročení dluhových instrumentů zůstala také ve třetím čtvrtletí 2007 stabilizována pod hranicí 30% co se týká úrokové refixace dluhového portfolia do 1 roku.

Státní dluh z hlediska úročení v letech 2002 až 2007 (stav na konci období, %)

	2002	2003	2004	2005	2006	III.2007
Bezúročný dluh	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Fixně úročený dlouhodobý dluh	57,1	64,7	75,2	81,9	84,1	89,1
z toho: splatný do 1 roku	7,2	7,9	3,7	8,4	5,4	10,7
Státní pokladniční poukázky a krátkodobé výpůjčky na peněžním a depozitním trhu	41,4	32,6	21,2	13,6	11,5	6,5
Variabilně úročený dlouhodobý dluh	1,1	2,4	3,5	4,3	4,3	4,3
Dluh s úrokovou refixací do 1 roku včetně vlivu derivátových operací	47,4	36,8	27,0	30,4	25,4	25,5

Od roku 2006 je střednědobým cílem pro řízení úrokového rizika úroková refixace do 1 roku v pásmu 30 až 40% dluhového portfolia. Ke konci třetího čtvrtletí se hodnota tohoto ukazatele pohybovala stejně jako v průběhu celého roku 2006 a 2007 pod spodní hranicí cílového pásma, přičemž došlo oproti prvnímu pololetí k mírnému nárůstu o dva procentní body. Vzhledem k pokračujícímu růstu domácích a zahraničních krátkodobých úrokových sazeb není tato úroková expozice doposud vytvářena synteticky pomocí finančních derivátů.

Úplný časový profil rozložení refixování instrumentů nominálního dluhového portfolia ke konci třetího čtvrtletí ve srovnání se stavem na konci let 2005 a 2006 zachycuje následující graf.



4. Řízení likvidity státní pokladny

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly do konce 3. čtvrtletí roku 2007 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy poukázek ČNB v objemu 2 697 070 mil. Kč, splátky přitom dosáhly do konce 3. čtvrtletí 2 590 381 mil. Kč.² K 30. 9. 2007 tak byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky ČNB v nominální hodnotě 106 689 mil. Kč.³ Celkový výnos těchto investic činil 1 889,74 mil. Kč.

Současně byly do konce 3. čtvrtletí roku 2007 provedeny krátkodobé výpůjčky s použitím zástavy SPP v objemu 750 mil. Kč a splátky přitom dosáhly objemu 3 162 mil. Kč. Úrokové náklady z těchto operací s SPP pro řízení likvidity činily 0,73 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly ve 3. čtvrtletí 2007 poprvé realizovány krátkodobé investice ve formě depozitních operací v objemu 46 057 mil. Kč, splátky těchto investic pak dosáhly objemu 27 184 mil. Kč.

Následující tabulka porovnává výnosy a náklady dosažené při řízení likvidity v 1. - 3. čtvrtletí roku 2007 se stejným obdobím předchozího roku:

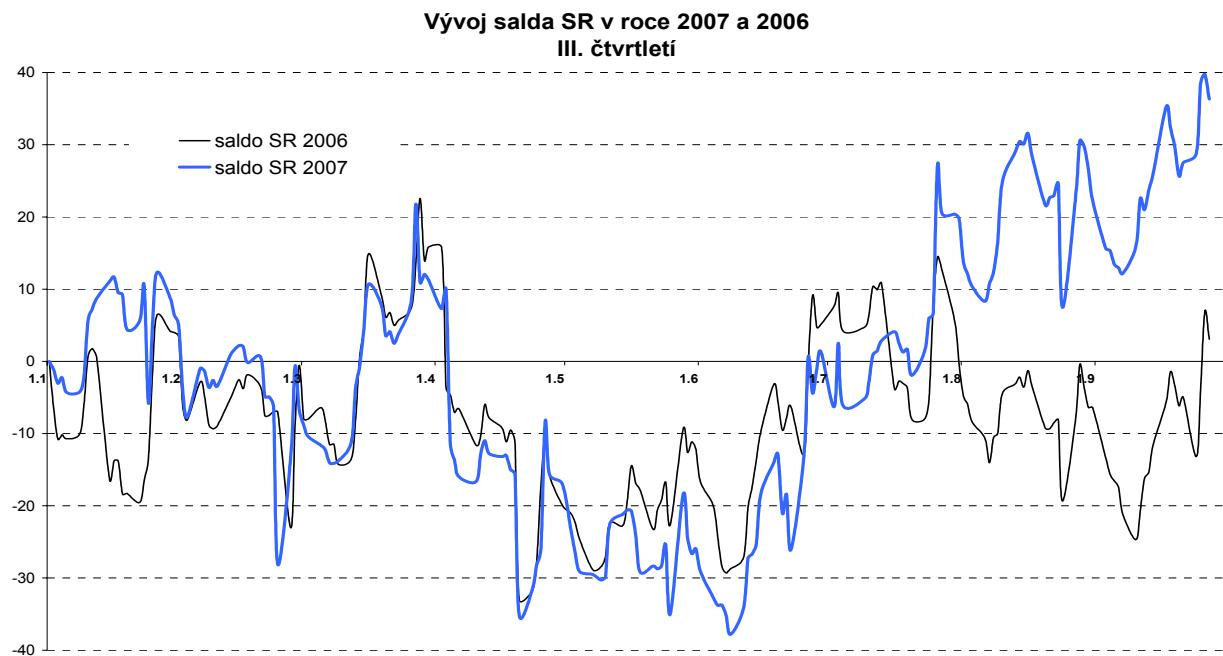
Řízení likvidity	mil. Kč		
	1.-3. čtvrtletí 2006	1.-3. čtvrtletí 2007	2007/2006 (%)
Výnosy z operací s P ČNB	1 133,72	1 889,74	166,68
Úrokové výnosy/náklady na SPP	0,08	-0,73	-
Výnosy z depozitních operací	0,00	2,77	-
Celkem	1 133,80	1 891,78	166,85

Z tabulky je zřejmé, že zatímco v 1. - 3. čtvrtletí roku 2007 úspory převýšily náklady celkem o 1 891,78 mil. Kč, ve stejném období roku 2006 úspory převýšily náklady o 1 133,80 mil. Kč. Operacemi na krytí schodku státní pokladny včetně operací s přebytkem finančních zdrojů bylo dosaženo ve 1. - 3. čtvrtletí letošního roku o 757,98 mil. Kč vyššího výnosu než v 1. - 3. čtvrtletí minulého roku.

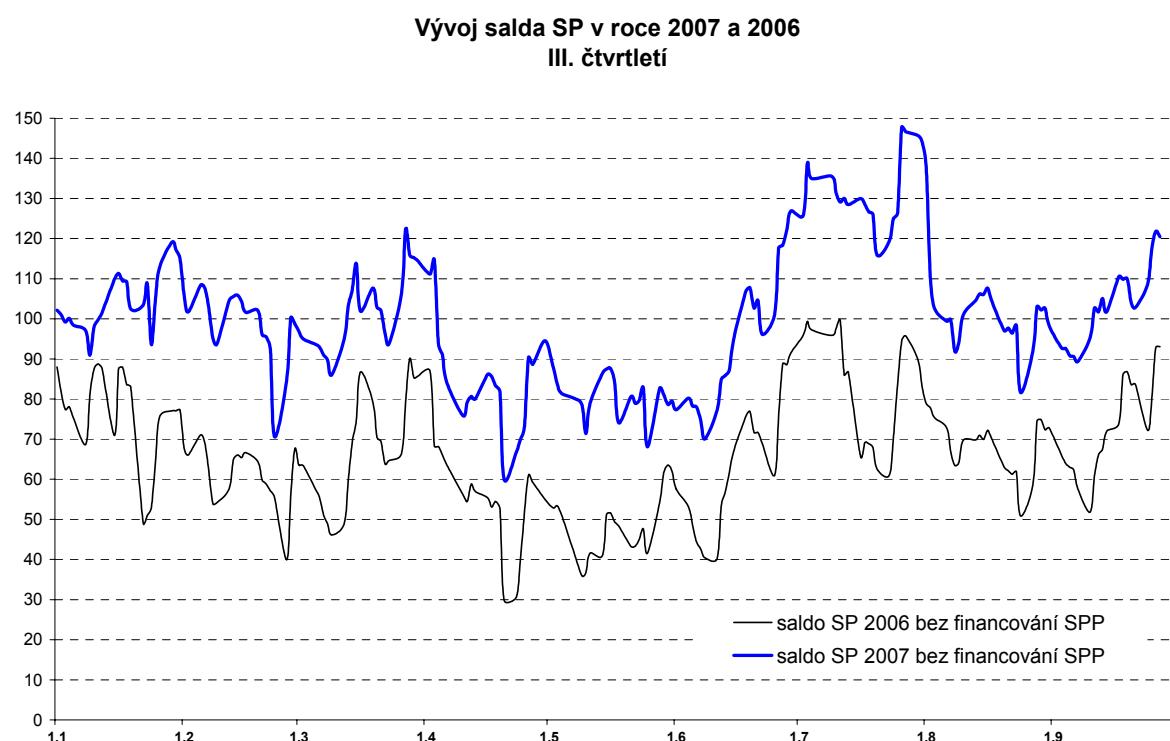
² Hodnoty investic do PČNB a depozitních operací jsou uváděny po zahrnutí reversních operací, kdy si MF krátkodobě na zástavu PČNB půjčovalo.

³ Jde o nominální hodnotu zástavy, obdobná situace je i u použití zástavy SPP.

Vývoj salda státního rozpočtu za 1. - 3. čtvrtletí roku 2007 a 2006 znázorňuje následující graf (v mld Kč) :



Vývoj salda státní pokladny za 1. - 3. čtvrtletí roku 2007 a 2006 znázorňuje následující graf (v mld Kč) :



Podstatně vyšší výnos z investování prostředků souhrnného účtu státní pokladny v 1. – 3. čtvrtletí roku 2007 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku byl způsoben především vyššími emisemi státních dluhopisů zapříčiněnými nutností financovat srpnovou splátku jistiny 43. emise státních střednědobých dluhopisů ve výši 23 mld. Kč a vyššími úrokovými sazbami. Proto také investice do poukázek ČNB byly v 1. -3.čtvrtletí roku 2007 vyšší ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku, aby tak byl neutralizován dopad přebytku finančních zdrojů na souhrnném účtu řízení likvidity státní pokladny.

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků a Evropské unie, spravované finančními nebo celními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny:

v mil. Kč

Ukazatel	30.9.2006 (1)	30.9.2007 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	1 489	36 316	34 827	2 439,0
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	9 541	12 874	3 333	134,9
3. Sdílené daně EU a SR - saldo	802	1 059	257	132,0
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	789	918	129	116,3
5. Prostředky na účtech SFA	50 522	47 478	-3 044	94,0
- toho: prostředky na umořovacím účtu	37 266	29 545	-7 721	79,3
6. Rezervní fondy OSS - zůstatek převodů do/z RF	24 417	21 816	-2 601	89,3
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 6)	87 560	120 461	32 901	137,6
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-87 541	-120 446	-32 905	137,6
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	19	15	-4	78,9

V 1. až 3. čtvrtletí 2007, obdobně jako v roce 2006, byly na vkladových účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky úcelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, dálnice apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím

účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je letos méně výrazné – proti stavu k 30. září 2006 je v roce 2007 nižší téměř o 8 mld. Kč.

Ke konci září 2007 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek **ve výši 120,5 mld. Kč** (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 36,3 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 748,5 mld. Kč a výdaji ve výši 712,2 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 12,9 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 126,0 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 113,1 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 1,0 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 5,5 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (3,5 mld. Kč) a do státního rozpočtu (1,0 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,9 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (10,8 mld. Kč) a převodem (9,9 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 47,5 mld. Kč**, představujících zůstatky úcelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 29,5 mld. Kč, na účtu pro úhrady restitucí aj. Ministerstva zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků určených pro důchodovou reformu 1,5 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní 1,5 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,1 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na účtu státních finančních rezerv 0,3 mld. Kč, na účtu prostředků z úvěrů EIB na protipovodňová opatření v částce 0,1 mld. Kč a dalších),

- **zůstatku na účtech rezervních fondů** organizačních složek státu ve výši **21,8 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků převedených z úspor výdajů do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol.

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2007, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti 1. až 3. čtvrtletí 2006 mírně zhoršilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní pokladny dosahoval 81 mil. Kč proti 58 mil. Kč v roce 2006. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání vyšší (100,2 mld. Kč proti 62,4 mld. Kč v roce 2006) a tím byl vyšší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (100,1 mld. Kč proti 62,3 mld. Kč). Souviselo to především se zvýšením průměrných denních stavů vkladových účtů SFA a prostředků rezervních fondů organizačních složek státu, jakož i se zlepšením průměrného denního salda státního rozpočtu. V menší míře zde působilo i zvýšení průměrných denních zůstatků účtů pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii. Meziroční zvýšení průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv bylo vykázáno ve výši 16,9 mld. Kč, a bylo ovlivněno nárůstem zůstatků na účtech účelových prostředků ve svém souhrnu o 4,7 mld. Kč, když zůstatek prostředků na umořovacím účtu získaných emisemi státních dluhopisů poklesl o 7,7 mld. Kč (poslední dva údaje jsou koncové stavy, nikoli průměrné denní). Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2007 bylo schodkové ve výši -1,1 mld. Kč, zatímco v 1. až 3. čtvrtletí 2006 byla tato hodnota -7,7 mld. Kč.:

Průměrné denní stavy*)	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Rezervní fondy OSS	Souhrnný účet SP	Financování SP		Celková pozice SP
						ze SFA	dluhopisové	
	1	2	3	4	5=1+2+3+4	6	7	8=5+6+7
leden - září 2007	-1 094	7 212	45 690	48 418	100 226		-100 145	81
2006	-7 737	6 332	28 791	34 967	62 353	1 439	-63 734	58
rozdíl	6 643	880	16 899	13 451	37 873	-1 439	-36 411	23

*) počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září 2007 **představoval 100,2 mld. Kč** a proti 1. až 3. čtvrtletí 2006 se zvýšil o 37,9 mld. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-1,1 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní územních samosprávných celků, státních fondů a EU (7,2 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na vkladových účtech státních finančních aktiv (45,7 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech rezervních fondů organizačních složek státu (48,4 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 100,1 mld. Kč** (ve stejném období roku 2006 to bylo 63,7 mld. Kč). Průměrný denní stav **volných (nevyužitých) prostředků** na souhrnném účtu tak činil **81 mil. Kč** a proti stejnemu období roku 2006 byl vyšší o 23 mil. Kč.